

אוי קלט (מורה חדש)

עיתון יומי כללי מכללית בשם התנועה העורכת: ד"ר ג. מרטון העורך האחראי: ש. המירל: מורה חדש בע"מ, ח"א רח 111 ג.11

XLV. ERFOLYAM שנה מ"ד
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHON DEZSO
Kiadó: Mizrach Chádás Ltd., Tel-Aviv, Hanegev 11. — POB 831.
Telefon: 31677 31476

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המיסד העורך הראשון: ד"ר ג. מרטון
Dr. MARTON ERNŐ

Eltemették a két halálagázolt gadnaista leányt

Önként jelentkezett a halálautó sofőrje

Rachamim Rachaminov tel-avivi autóvezető belerohant az országúton felvonuló Gadna leánycsoportba a tenderével — A kilenc sebesült egyikének az állapota válságos

Tel Aviv, (Az Uj Kelet rendőrségi tudósítójától.) — Drámai fordulat állott be tegnap este fél 10-kor a csütörtökön este Herzlia mellett bekövetkezett szerencsétlenség nyomozásában, amelynek következményeképpen a Gádná két leánynövendéke életét veszítette és többen megsebesültek. A gázoló sofőr, Rachamim Rachaminov, tel-avivi lakos, aki elmenekült a helyszínről, tegnap este 9 óra 25 perckor ügyvédje kíséretében megjelent a tel-avivi körzeti rendőrpáncsnokságon, hogy beismerő vallomást tegyen.

A gyanúsítottat Jakov Kanner rendőrezredes, a tel-avivi körzeti parancsnoka a késő esti órákig személyesen vallatták.

A rendőrség szóvivője, Cháron főhadnagy, tegnap este 11.10 órakor nyilatkozatot adott ki, amelyben közölte, hogy Rachaminovot a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és már ma reggel bíró elé fogja hozni, hogy letartóztatási végzést adjanak ki ellene. A 37 éves autóvezető, aki Kretsmann ügyvéd társaságában jelent meg, magával hozta a kocsi is, amelynek rendszáma 16-228 és amelynek elülső része a jobboldalon megsérült a tragikus baleset folyamán. A jármű egyelőre bűnjelként a rendőrség Motzkin sugárúti főparancsnokságának udvarán áll.

Első kihallgatása, amelyet maga Jakov Kanner rendőrezredes, a tel-avivi

gázoló sofőr csak 50 órával a katasztrófa után jelentkezett, de az ügyvéd szerint azzal védekezik, hogy a szerencsétlenség olyan lelkiállapotba sodorta, ami képtelenné tette logikus gondolkodásra. K. J.

Az egész országot megrázta az a tömegszerencsétlenség, amelyet egy Willys típusú tender sofőrje okozott csütörtök este a Tel-Aviv-Natanja országúton a gil-jámi utelágazásnál. Ez a sofőr minden közlekedési szabályt félretéve behajtott az országúton átmenő katonai előképzős lányok csoportjába, két 16 éves leányt megölt, míg másik kilencet megsebesített. A gázoló sofőr a vérfürdő után néhány másodpercre megállt, majd továbbrobogott. A rendőrség a balesetet követő percek után országos méretű hajtóvadászatot indított a gázoló sofőr kézrekerítésére és ezt tegnap este szüntették be, amikor a halálautó vezetője önként jelentkezett a rendőrségen.

A tragédia két áldozatát, a 16 éves Ajálá Nelkin kirját-bialiki gimnazistát és az ugyancsak 16 éves Lea Avindor kirját-chájimi középis-

kolást péntek délután nagy részvét mellett eltemették.

Csütörtökön este a Hai-fáról és a környékbeli településekről származó katonai előképzősök három százasa éjszakai gyakorlatra ment az egység Dzszeilben levő táborából. Mielőtt az első katonai előképzős lány a lábát az országútra tette volna, az egyik oktató az országút közepére állt és lámpával a kezében leállította a forgalmat. A felszó-

Lévi Eskol hétfőn vagy kedden érkezik haza

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) — Lévi Eskol miniszterelnök és hadügyminiszter, aki amerikai körútjának befejeztével Svájcba repült néhány napos pihenésre, holnap, hétfőn, vagy kedden tér haza Izraelbe.

New Yorkból való elutazása előtt a miniszterelnök a többi között kijelentette, hogy az amerikai-izraeli atomerőre járó vízdesztáló erőmű üzemeltetésének a

korán felszínre kerülő tudományos leleteket a víz-ellátás problémáitól elterelő, de az amerikai-izraeli közös tudományos kutatás és tudományos-technológiai erőfeszítés világosan körvonalazott terveket eredményez a víz-édesítő üzem Izraelben való megépítésére, amely gazdasági szempontból is kifizetődő költséggel elégséges mennyiségű vizet szolgáltat majd a mezőgazdaság és az ipar számára.

Egész amerikai útját és tárgyalásait kiértékelve, a miniszterelnök azon nézetének adott kifejezést, hogy meggyőződése szerint washingtoni tárgyalásai a két állam közötti kapcsolatok „további megerősítéséhez” vezetnek.

Johnson elnök meglehanyagú táviratban búcsúzott Izrael miniszterelnökétől, aki a repülőgépről küldött köszönő táviratot a szívélyes fogadtatásért.

Ekkor bukkant fel a kocsisor végéről a nagy sebességgel száguldó tender, amelyet egy 35-40 év körüli tel-avivi lakos vezetett és belerohant a lányok csoportjába, amely már lelépett az országútról.

(Folytatás a 8-ik oldalon)

A Szovjetunió hozzájárul az UNO-alapokmány módosításához

Támogatja a javaslatot a Biztonsági Tanács kibővítésére Kína képviselőjének biztosítása nélkül is

New-York (IFP, UPI). A Szovjetunió hozzájárul az UNO két fontos testületének a kibővítéséhez. A szovjet delegátus közölte U Tant főtitkárral, hogy a Szovjetunió elvből hajlandó támogatni a világsszervezet alapokmányának módosítását olyan értelemben, hogy a Biztonsági Tanácsban a jelenlegi 11 képviselő helyett a jövőben 15 foglaljon helyet és a gazdasági, valamint a szociális tanácsban pedig a mostani 18 helyett 27-re emeljék a tagállamok számát.

A Szovjetunió egyébként az első nagyhatalom a Biztonsági Tanácsban helyet foglaló öt tagállam közül, amely az UNO-alapokmány ilyen módosításához hozzájárulását adta. Mint emlékeztetes, az UNO közgyűlése, tavaly decemberben azt a javaslatot tette, hogy bővítsék ki a BT és a gazdasági, valamint szociális tanács taglétszámát, hogy ezáltal megfelelő képviselőket tudjanak biztosítani ebben a két nagyfontosságú testületben az UNO létesítése óta megszületett új afrikai és ázsiai államoknak, amelyek az alapokmány eredeti megfogalmazása miatt ez idő szze-

rint nincsenek számuknak és súlyuknak megfelelően képviselve a világsszervezet fórumain.

Annakidején, amikor az alapokmány módosításának a problémája napirendre került a közgyűlés különleges politikai bizottságában, a Szovjetunió leszögezte, hogy ellenéz bármilyen módosítást, amíg a népi Kína nem jut képviselőhöz az UNO-ban Pekingi szóvivők azonban néhány nappal ezután azt mondták, hogy a szovjet delegátus pusztán „két-színűségből” tette ezt a ki-

jelentést, s annak igazi célja, hogy „éket verjen” a Kínai Népköztársaság és az újonnan létesült afro-ázsiai államok közé...

Megfigyelők szerint nyilvánvaló, hogy erre a kínai álláspontra és egyáltalán a Moszkva-Peking közötti jelenlegi kapcsolatokra képez időszerű feleletet a Szovjetunió mostani bejelentése, amely gyakorlatilag azt jelenti, hogy Moszkva nem köti többé Kínának a világsszervezethez való felvételéhez az UNO-alapokmány módosítását.

A héten kezdődik a hadsereg nagy nyári hadgyakorlata

A „szovjet-doktrina” elleni védekezés próbája

Tel-Aviv (Az Uj Kelet katonai tudósítójától.) — E héten veszi kezdetét az ország déli részében a hadsereg nagy nyári gyakorlata, amelynek befejező fázisát az államelnök is meg fogja szemlélni.

A hadgyakorlat keretében nagy számban vesznek részt páncélos, gyalogsági és ejtőernyős erők. Ugyancsak nagy számban vonják be a tartalékos egységeket. A

gyakorlat keretében próbára teszik a különböző fegyvernemek közötti együttműködést, így elsősorban a szárazföldi és a léghaderő közötti kooperációt, amely a harci feltételekhez közel állóan bonyolódik majd le. A hadvezetőség általában igyekszik olyan körülményeket teremteni, amelyek megközelítik a valóságos helyzetet. Ilyen nagyarányú hadgyakorlatot a közelmúltban nem tartottak.

A gyakorlat egyébként próbára akarja tenni, hogy miként alkalmazkodik az izraeli hadsereg az egyiptomi és szíriaiak által elcsapított szovjet doktrínához, amelyek mint ismeretes, nagy erőfeszítéseket koncentrálnak egyes pontokra és a páncélos áttörés előnyét kihasználva nyomul előre. A gyorsmozgási és kárpótlási lehetőségek nehéz terepen, valamint a felső parancsnokságok működésének kivizsgálása a célja a hadgyakorlatnak, amelyet megelőzően a különböző egységek intenzív kiképzésen mentek át, úgyhogy a gyakorlat e kiképzések záráskordjaként tekintendő.

XII. Piusz nem hitt a zsidók elpusztításában

Amerikai okmány került nyilvánosságra

Washington, (Reuter). — A néhai XII. Piusz pápa őszintén hitte, hogy a zsidóság elpusztítására vonatkozó híreket a szövetséges hatalmak terjesztik propaganda célokból és éppen azért azok „tulzoktat” a valósággal szemben, — ez derült ki abból az okmányból, amelyet az amerikai külügyminisztérium pénteken hozott nyilvánosságra.

Az okmány az amerikai diplomáciai szolgálat egyik bizalmas jelentése, amelyet a második világháború során Harold Titman amerikai diplomata küldött Washingtonba. Ebben beszámolt az akkori pápával 1943 január 5-én folytatott beszélgetéséről, melynek során szóba került a zsidóság elpusztítására vonatkozó hírek ügye is. A diplomata jelentése szerint az volt a benyomása, hogy XII. Piusz úgy vélte az egész világ vele egy véleményen van és

csak a Németország kipeleggerezését szolgáló eltiltott propagandát lát a zsidóság tömegirtásáról szóló hírekben.

New York, (STA). — Az a nyilatkozat, amely meghatározza a katolikus egyház kapcsolatát a zsidósággal és amelyet a „Zsidó fejezet” cím alatt a múlt évben akartak betervezni a vatikáni ekumenikus zsinathoz, olyan módosításokon ment keresztül, hogy már

csak nagyon kismértékben hasonlít az eredetihez.

A New Yorkba érkezett hírek szerint megváltoztatták az eredeti cikkelyt, amely világosan hirdeti, hogy a zsidók mint nép, nem viselik a felelősséget Jézus megfeszítéséért, s ezt a mondatot teljesen kivették a nyilatkozatból.

Véres határincidens Algéria és Marokko között

Algír (UPI). A hét folyamán újabb véres összecsapások játszódtak le Marokkó és Algéria határán, amelynek során kilenc ember életét veszítette. Tegnap már Algír városába érkezett II. Hasszán marokkói király különleges megbízottja, aki jegyzéket vitt Ben Bella algériai elnöknek a határmenti ütközet ügyében. A marokkói kormány azt állítja, hogy Algériában szabotázs-célokból kiképzést nyerő marokkói katonaszökevények próbáltak visszaszavarni Marokkó területére és határátlépésük idején került sor a lövöldözésekre, amelyben a két állam csapatai vettek részt.

FRIONOR
NORVÉG
FAGYASZTOTT HALFILÉ

Kedden nyílik a Keleti Vásár

Előbb jöjjön, hogy jobban örüljön!

Gyilkos „angyalok” Auschwitzban

Tanuvalomás „tisztességes” náciokról, akik fenol-injekciókkal gyermekeket öltek

A Frankfurtban folyó Auschwitzi perben Adolf Gabalovics, 47 éves krakkói ügyvéd elmondta fantasztikus történetét, azt, hogy valóságilag az egyetlen volt, aki életben maradt a halálra kiszemelt foglyok egy nagy csoportjában. Gabalovics 1941 januárjától a felszabadulásig volt Auschwitzi foglya. „Egész idő alatt muzulmánként tekintettek ezért Josef Keller kiszemelték. Emlékszem, hogy ez áprilisban történt, Hitler születésnapja idején. Ezt a dátumot azért nem felejtettem el, mert azt hittem, hogy pótdagad fogok kapni a születésnapra.”

Keller kiharcolta a gázkamra részére kiváltságos foglyokat és végignézte, amit teherautóra szálltak. „Csodálkoztunk, hogy nem vertek meg bennünket. Keller ott állt és végignézte, amit felszállunk a teherautóra.”

A 4-es blokkban, amelyet „a halál várószobájának” neveztek. Gabalovics szeptemberig maradt. „Láttam társaimat, amint elviszik őket a gázkamrába. En annak köszönhetően életben maradtam, hogy egy len gyel orvos mindig adott egy darab kenyert, amikor elszavaltam neki egy len gyel verset.”

Keller, aki úgy látszik nem tudja felfogni, hogyan maradtott ez a tanú életben, csodálkozva kérdezte: „Miért mond ilyet, hiszen egy csónakban ültünk?”

De nemcsak a vádlottak tesznek úgy, mintha nem értenék meg a vallomások, néha a bíróság is zavarba jön, amikor egy-egy tanú a régi tábori nyelvezetet használja. Stanislaw Globe ugyancsak krakkói tanú úgy fejezte ki magát, hogy „halálraítéltek bennünket”. A bíróság elnöke erre megkérdezte, hogy mikor hozták ezt az ítéletet.

Globe, aki 1941-től 1944 augusztusáig, mint politikai fogoly volt Auschwitzban és a 20-as blokkban dolgozott mint ápoló. Ez a tanú is azzal vádolta Kellert, hogy 30 ezer embert ölt meg fenol-injekciókkal, míg a vádlott azt állítja, hogy a kivégzettek száma 300 volt. A tanú érdekes módon nyilatkozott Scharfe és Hantel vádlottokról. „Angyaloknak tünnek a szemünkben. Mindig előre köszöntek nekünk és mi, akik a legmegalázottabb emberek voltunk akkor, ezt emberies gesztusnak tekintettük — de ők is gyilkoltak.”

Scharfe és Hantel megölték 120 gyereket, akiket Zamosc helységről hoztak. A 8-17 éves gyerekek kiáltottak: „Miért ölnek meg bennünket?” Nem lehetett elviselni ezt a jelenetet, kézenfogva vezettek őket a kivégző szobába.”

Scharfe bekiáltott a mikrofonba: „Soha nem öltem meg senkit.” Globe er-

A világ leghosszabb monorail vasútja

Tokio (Reuter). — A japán fővárosban befejezéshez közeledik az új egyvágányú vasútvonal (monorail), amely az olimpiára érkező tömegek egyrésztének szállítására fog szolgálni. A szeptemberben megnyíló vasútvonal hossza több mint 13 kilométer, míg eddig a leghosszabb ilyen vonal 2,6 kilométer volt. A monorail vagonjai kereken 15 perc alatt teszik majd meg az utat Tokio repülőtérre és a város központja között és a vonal naponta több mint 100 ezer utast szállíthat majd. A monorail vonalat építő vállalat szerint az egyvágányú vasút teljesen biztos és nem kell balesetektől tartani.

2 Uj Kelet 1964 VI 14

re szinte bocsánatkérő hangon szólalt meg: „Hangsúlyozni akarom, hogy a foglyok szerették Scharfét. Mindamellett meg kell mondanom, hogy ő is megölt néhány gyermeket.”

Globe elbeszélte még, hogy néhányszor látta, amint Keller vattába burkolt csomagot dobott a

kályhába. Amikor elment, a foglyok megállapították, hogy ezek csecsemő holttestek voltak. Keller megölt egy Samson nevű holland orvost és egy orosz politikai komiszárt fenol-injekcióval. „Öreg tanítómát be kellett vezetnem Keller szobájába, hogy kivégezze” — mondotta a tanú.

ELITÉLTÉK A GYERMEKHALALÉRT FELELŐS SOFÓRT

A vádlott szerint a gyermek okozta a szerencsétlenséget

Az áskeloni járásbíróóság egyhavi valóságos és két évi feltételes elzárásra ítélte Mair Elimelech sofórt, aki halálra gázolt egy hét éves kislányt. A gázoló sofórt ezenkívül ezer fontra bírságolták és három hónapra megvonták hajtási engedélyét. Ha Elimelech tíz évvel belülről közeledési balesetet okoz, akkor véglegesen megvonják hajtási engedélyét.

Chájebi járásbíró súlyos

A Bilu hajó baráti látogatása Törökországban

A Somerfin társaság turistaforgalmat irányít török kikötőkbe

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Somerfin társaság Bilu hajója ma délután baráti látogatásra indul Izmirbe, az Égei-tengeri török kikötőbe. A látogatás a török-izraeli kétirányú idegenforgalom kifejlesztése és a két állam közötti barátság megerősítése jegyében történik.

A Bilu, amely népesszáma sajtóközölgését viszi, kedd reggel érkezik Izmirbe és csütörtök éjszaka ér

és elrettentő példát szolgáló ítélete egy tavaly augusztus 25-én történt közlekedési balesettel kapcsolatos, amikor Mair Elimelech az áskeloni Simson-negyedben halálra gázolta Uri Faradzst hét éves kislányt, amikor a gyerek át akart menni az úttesten. A gázoló sofőr az út védekezett, hogy nem volt ideje fékezni, mert a szerencsétlen kislány váratlanul kiugrott az út szélén álló gyereksoporból.

A Bilu hajó baráti látogatása Törökországban

A Somerfin társaság turistaforgalmat irányít török kikötőkbe

kezik vissza Haifára. — Emanuel Nisri, a Somerfin vezérigazgatója egy hétig marad Törökországban, hogy előkészítse a Nili hajó jövő évi menetrendjét, amely tervbe vette a török kikötők rendszeres látogatását.

A török hatóságok már egy új molót építettek Izmirben a várt izraeli idegenforgalom zavartalan lebonyolítására.

A jordániai kommunista párt küldöttsége Moszkvában

Malinovszkij marsall tárgyalásai az iraki vezérkari főnökkel

Moszkva (Reuter). — A jordániai kommunista párt küldöttsége látogatást tett a szovjet kommunista párt központi bizottságánál, — közölte tegnap a Tass hírügynökség. A jordániai komunisták üdvözölték a diplomáciai kapcsolatok felvételét a Szovjetunió és Jordánia között és hangsúlyozták, hogy a két állam közötti kapcsolatok szorosabbra fűzése közelebb fogja hozni egymáshoz a két ország népét, bizonyítva a békés együttélés lehetőségét különböző társadalmi rendszerű országok között. A jordán kommunisták kü-

lönösen azt emelték ki, hogy a Szovjetunió támogatja az arab államfők kairói konferenciájának határozatait, Izrael azon kísérletével kapcsolatban, hogy elvezesse a Jordán vizét és ezt a támogatást azért nyújtja, hogy segítsen megvédeni a palesztinai arabok törvényes jogait.

Rodin Malinovszkij marsall, a Szovjetunió hadügyminisztere, megbeszélést folytatott Abdul Rachman Aref tábornokkal, az iraki hadsereg ideiglenes vezérkari főnökével, aki katonai küldöttség élén Moszkvában tartózkodik.

Elitelték a prágai május elseje rendbontóit

Ma parlamenti választások lesznek Csehszlovákiában

Bécs (UPI). Prágában három hónaptól 14 hónapig terjedő elzárásra ítéltek 12 személyt, akiket a csehszlovák bíróság a „közrend megbontása” címén mondatott ki bűnösnek. A hivatalos csehszlovák hírügynökség, a CTK jelentése szerint 11 férfiből s egy nőből álló csoport május elsején megtámadott egy köztisztviselőt és inzultált egy másikat hivatalos személyiséget, miközben „felforgatta a rendet” a május elsejei felvonulás ideje alatt.

Nyugati hírforrások szerint a 12 elitelt, akik egyébként fellebbeztek, ahhoz a csoporthoz tartoztak, akiket először kihallgatás végett tartóztattak le, majd pedig bíróság elé állítottak a május elsejei engedély nélküli tüntetés miatt, amelyet Prága utcáin tüntetett és 4000 cseh polgár tüntetett és tiltakozott az alacsony élet-színvonal ellen. A hivatalos CTK azonban ezeket a nyugati jelentéseket „túlzottaknak” minősítette és azt állította, hogy a nyugati sajtó „minden valóságos mére-

túl felnagyította” a rendezvények lefolyását. A hivatalos cseh verzió szerint a kormányellenes zavargásokban mindössze száz ember vett részt és kizárólag egyetlen egyetemista tüntetett velük együtt. A többiek nagyrészt — szögezte le a CTK magyarázata — egyszerű „huligánok és notórius zavartkeltők” voltak.

Csehszlovákiában egyébként ma több mint kilenc millió ember vonul a szavazóurnák elé, hogy megválassza az 1948-ban végrehajtott kommunista hatalomátvételt óta működő negyedik parlament tagjait. Ezen a választáson is mindössze egyetlen lista áll a szavazók előtt, jóllehet van mégis valami újdonság: 1948 óta első alkalommal kötelező a választási fiúkk felállításra, hogy a szavazóúrnak adhassák le szavazatukat egyetlen listára...

WIZO NATANJA

Hétfőn, 15-én, reggel 7 órakor indulunk a kirándulásra a mozdalom elől. Elkerülendő a hozzátartozók izgulását, ezután közbizonyos lesz a későbbi visszajutás. Ezután is kérjük a varmi tudó chavátráinkat, hogy készítsenek tombola tárgyakat a neszeire.

HIREK

ELŐFIZETESI DIJA HAVONTA 6.— IL. Tel-Aviv POB 831. Fiókiadóhivatalok: HAIFA: Schapira 13, tel. 2453. Irodai órák után: Tel. 57010. JERUZSALEM: Javec 7. Tel. 26046.

Diszbed az argentin kereskedelmi küldöttség tiszteletére. A tel-avivi kereskedelmi kamarában pénteken diszbedet adtak az országban tartózkodó argentin kereskedelmi küldöttség tagjai tiszteletére. A küldöttség, amelynek élén Alfredo Korn, az izraeli-argentin kereskedelmi kamara elnöke áll, a Keleti Mintavásár argentin pavilonjának megnyitójára érkezett. A diszbedben jelen volt Leo Castel, Argentína izraeli nagykövete is. A küldöttség tagjai meghívták az izraeli kereskedelmi személyiségeket egy argentinai látogatásra azzal a céllal, hogy fokozzák a két ország közötti üzleti kapcsolatokat.

Meghívó az Aranykor Klub június 21-én, vasárnap este 1/8-ór Beilinson 6 sz. alatt tartandó „TAR-KA EST”-jére. Fellépnek: Rosen Sulamit, Leichter Eli, Tábori Dov, Alfredo akkordeon művész, Karczrag Aranka. Jegyeldvétel a klubban. Rendező: Löwenberg Jenő.

Kittűnő terylene nadrag 24.— 21.— font Terylene öltöny 95.— 89.— font Mohair öltöny 125.— 115.— font PRESSLER TEL-AVIV, BEN JEHUDA 20

Franklin Roosevelt jr. nem jön el a Keleti Mintavásár megnyitására. Az amerikai nagykövetség tegnap hivatalosan közölte, hogy Franklin Roosevelt jr. amerikai helyettes kereskedelmi miniszter, a néhai Roosevelt elnök fia, lemondta tervbevetett negyennapos izraeli látogatását, amely egybeesett volna a Keleti Mintavásár megnyitásával. Az ifjú Roosevelt, aki sürgős hivatalos küldetést hajt végre az Egyesült Államokban, arra kérte a nagykövetséget, hogy tolmácsolja sajnálkozását, annál is inkább, mert 9 hónapja készült erre a látogatásra. Dr. Robert Weiss, az amerikai kormány szolgálatában álló vezető tudós fogja képviselni Franklin Rooseveltet azokon a fogadásokon, amelyeket már előkészítettek az amerikai helyettes kereskedelmi miniszter számára.

VARRÓNT KERES JÓ szalon konferéció üzem. Jelentkezni: Tel-Aviv, Jellin-u. 14. sz., 6-os lakás, a Herzlia gimnázium mellett.

Somertalálkozó. — A volt erdélyi somérok szervezte hagyományos találkozója az idén július 3-án és 4-én (pénteken és szombaton) tartja meg. A táborozás helye a gyönyörű fekvésű Rámát Hádász-szá és a találkozó a táborozás mellett gazdag műsor, szórakozás, kirándulás szerepelnek a műsorban. Jelentkezéseket június 25-ig fogadnak el: Feuermann Jákov, „Heltrik” cég, Tel-Aviv, Jochánán Hászándlár 11 szám alatt.

Sajátos egyenruha

A Földközi-tengeri Klub 101 tagja tegnap Franciaországból az országba érkezett, hogy a nyugat-galliai Achziv nyaralótelepen töltsék szabadságukat. A francia vendégeket itteni klubtársaik szomorkingba öltözve, cilinderrel a fejükön és... meztelbösen fogadták a repülőtéren.

Meghosszabbították a jaffai kádi vizsgálati fogságát. A tel-avivi járásbíróóság további öt nappal meghosszabbította a megvesztegetés elfogadásával vádolt Mohammed Taher jaffai kádi (vallási bírő) vizsgálati fogságát. A jaffai kádi azzal gyanúsítja, hogy egy arabtól 300 font megvesztegetést kért és kapott azért, hogy válási keresetében kedvező döntést hozzon. A kádi ellen már a multban vádat emeltek megvesztegetés elfogadása miatt, akkor azonban bizonyítékok hiányában felmentették.

C H E D E R A PÁRDESZ CHÁNÁ ES KÖRNYEKE június 20-án, szombat este 8.15 órakor. A Hiszadur hűtött termében. Jubileumi előadás. Molnár Pál 30 éves színészi működésének alkalmából bemutatásra kerül „AZ ÉN LÁNYOM NEM OLYAN...” 2 óras remek szórakozás SZENES GIZELLA és MOLNÁR PÁL Megnyitja: Goldberger József HOH elnök Bevezető: Vajda Szimcha HOH ügyvezető elnök Jegyeldvétel Avnail cipőüzletben.

Egy hónapra ítélték két fivért. Az autóbusszon való dohányzás és hatóságok közeg elleni erőszak miatt a tel-avivi bíróság személyenként egyhavi elzárásra és tíz fontra bírságot két fivért, Számi és Jozsef Eljájhu tel-avivi lakosokat. A vádirat szerint a 21 éves Számi Eljájhu a 36-os jelzésű Dán autóbusszon utazott, amikor egy rendőr utasította, hogy oltsa el a szájában levő égő cigarettát. A rendőr felszólította a fiatalembert, hogy igazolja magát és amikor Számi Eljájhu elővette személyazonossági könyvét, Jozsef fivére, aki mellette állt, lefogta a kezét, nehogy megmutassa a személyazonossági könyvet a rendőrnek. Jozsef Eljájhu ezután biroka kelt a rendőrrel, akit a dulakodás hevében fellökött.

WIZO, Kirját-Motzkín KEDDEN, 16-án, este 8 órakor Ráv Kék u. 82 szám alatti helyiségünkben ELŐ UJSAGOT rendezünk. Szerkeszti: HALASZ ÉVA Közreműködnek: Kalmár Erna, Krausz Ilonka, Rézer Mirjam, Zoltán Judit. Mindenki jól fog szórakozni a vidám műsoron.

A traktor megölte vezetőjét. Halálos kimenetelű munkabaleset történt Báb Slomo faluban. Dávid Lebovics 37 éves traktorista munka közben felborult a nehéz járművel, ami magára alá temette. A szerencsétlen traktoristát holtan emelték ki a traktor alól.

Dúl a vizsály Áskelonban Zeév Szabó igazgató ügyében

A konfliktus megbénítja a gimnázium működését

Tovább folyik a vizsály Áskelonban Zeév Szabó, a helyi gimnázium igazgatójának ügye körül. Pénteken, ezúttal harmadszor kétórás sztrájkot tartottak a tanárok, akik állandó vizsályban állnak az iskola-igazgatóval és erőlesen követelik elmozdítását. A tanárok egyrésze vonakodik az osztályba belépni, főleg azért, mert kifogásolják a diákoknak Szabó igazgató mellett elfoglalt álláspontját.

Kréta szigetén rakétabázist épít fel a NATO

Athén (Reuter). — Eddig nyolc állam írta alá azt az egyezményt, amelynek értelmében Kréta szigetén felépítik a NATO rakétabázisát — közölte a görög honvédelmi miniszterium. A közlemény szerint a török kormány vonakodott aláírni a megállapodást, mert azt akarta, hogy a bázist Törökországban létesítsék. Az aláíró államok: Belgium, Franciaország, Hollandia, Dánia, Norvégia, Nyugat-Németország, Görögország és az Egyesült

WIZO NATANJA Julius 4-én, szomb. este nagyszabású

GARDEN PARTY-1 rendezünk Michmoreten (Nachal Alexander)

Elsőrangú műsor, tánc, meglepetések. — Részteltek még közlünk.

Negyvenezer font kárt okozott a tűz egy petachtikvai gyárban. Tegnap hajnali 3 órakor értesítették a petachtikvai tűzoltóságot, hogy a Tet-Bét étolaj árugyár szomszédságában levő narancsosban tűz ütött ki. A tűzoltók négy kocsi-val vonultak ki és csak egykor került ki, hogy lángban áll a narancsos régi csomagoló helyiségében működő Soliafix plasztik ragasztóanyag gyár. A tűzoltók vegyiannyalaggal harcoltak a lángok megfékezésén, tekintettel arra, hogy a telek udvarán nagymennyiségű gyúlékony nyersanyag volt felhalmozva és a tűz az étolaj gyárat és a narancsos is fenyegette. Az előzetes becslések szerint a kárt 40 ezer fontra teszik. RAPI: Aha, döntő lépés előtt állok, kérek jelentkező érdekelben. Fiaid, Avri.

Tel-Aviv és környéke figyelem!

A HOH kulturális társaság rendezésében a tel-avivi Hájáron u. 61. a. nagyeremben A gazdag irodalmi-művészeti program keretében KACZÉR ILLES: „Patai József emlékezete” című írást felolvassa SIMON TIBOR „Találkozásom az apámmal” előadása. A művészeti műsorban ROZSA MARIKA Nordau-díjas REGÖS KLARA WOHL KATALIN és UNGVARI ENDRE Bevezetőt mond dr. Balkányi Zoltán a tel-avivi HOH elnöke Kimagasló művészeti esemény!

Rovar volt a kenyérbén. Az áskeloni bíróság 250 fontra bírságot a tel-avivi Láchmnu kooperatív pékséget, mert az általa sült kenyérbén rovarokat találtak. A pékség ellen az eljárás az egészségügyi minisztérium áskeloni kirendeltsége indította, mert a Stunim szövetkezeti falu corchanájában megejtett vizsgálat alkalmából a kenyerekben férgek sült maradványait találták. *Hogy mik lesznek! — a vásáron, ezt máris megveheti a „Hadash” könyvtárban, Hajkaron ötvenkilenc, tel. 59684.

Dúl a vizsály Áskelonban Zeév Szabó igazgató ügyében

A konfliktus megbénítja a gimnázium működését

A már hetek óta dúló vizsály Áskelonban Zeév Szabó, a helyi gimnázium igazgatójának ügye körül. Pénteken, ezúttal harmadszor kétórás sztrájkot tartottak a tanárok, akik állandó vizsályban állnak az iskola-igazgatóval és erőlesen követelik elmozdítását. A tanárok egyrésze vonakodik az osztályba belépni, főleg azért, mert kifogásolják a diákoknak Szabó igazgató mellett elfoglalt álláspontját.

Kréta szigetén rakétabázist épít fel a NATO

Athén (Reuter). — Eddig nyolc állam írta alá azt az egyezményt, amelynek értelmében Kréta szigetén felépítik a NATO rakétabázisát — közölte a görög honvédelmi miniszterium. A közlemény szerint a török kormány vonakodott aláírni a megállapodást, mert azt akarta, hogy a bázist Törökországban létesítsék. Az aláíró államok: Belgium, Franciaország, Hollandia, Dánia, Norvégia, Nyugat-Németország, Görögország és az Egyesült

Élőrekel a Holt-tenger vidéke:

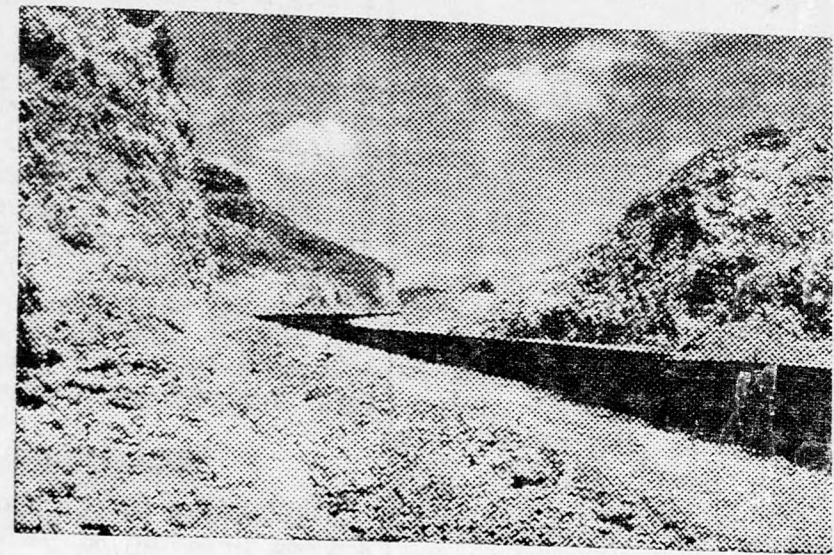
Megnyilt az út Árád és Szdom között

A Negev fejlesztési ter-
veinek egy fontos láncze-
me valósult meg az elmúlt
napokban, amikor megnyit-
a forgalom számára az
Árád és Sefách-Zohár kö-
zötti 26 kilométeres új út-
vonal. A hét méter széles
aszfaltozott út Árád váro-
sát köti össze a Holt-tenger
partján elvonuló Ejn-Gedi-
Szdom-i országgúttal. A ko-
pár, hegyes Árád körzet
előtt megnyitja a hegyek ké-
pezte természetes sorompó,
amely útját állta fejlődésé-
nek.

Szabad az út a Holt-ten-
gerhez...

Az új út befejezése nem-
csak turisztikai szempont-
ból bír jelentőséggel, ami-
kor egy, ez ideig jóformán
ismeretlen vidéket ad át az
ország szépségeit kereső
kiránduló tömegeknek és a

fontos célkitűzés megvaló-
sítása várható: lehetővé vá-
lik a Holt-tenger kincseiből
kitermelt kálics, foszfátok
és brómvegyületek elszállí-
tása Árádon át, az ország

AZ ARAD-SZDOM KÖZÖTTI ÚJ UT

északi részébe és később
az új ásdodi kikötőbe.

Árád fejlődése, megalap-
ozottsága szempontjából
még nagyobb jelentőséggel
bír az új út, mert épülő
vegykombinátja elkészülté-
vel — amelyre tulajdonké-
ppen az egész várost alapoz-
ták — feldogozhatja majd
a Holt-tenger nyersanyag-
jait. Árád egyre növekvő
lakossága előtt, az út nyom-
mán, megnyitja a szdomi
üzemek kapui is. A Holt-
tengeri nagyszabású fejleszté-
si munkálatoknál sok ár-
di munkás helyezkedhet el,
akik ez ideig, út hiánya
miatt, elestek ezektől a mun-
kahelyektől. Ezzel egyidejű-
leg, lehetővé válik a jelen-
leg Szdomban dolgozó mun-
kásoknak is, hogy család-
jaikkal együtt Árádon tele-
pedjenek le.

szág északi része és Ejlát
között — Beér-Séva kikap-
csolásával.

Ez pedig gazdaságilag
károsan fogja érinteni a

térbeszoritása fölötti aggo-
dalmának adott kifejezést
az elmúlt héten, a városi
tanács ülésén, Elijáhu Navi
polgármester is és a terve-
zett út nyomán előálló hát-
rányos helyzet megelőzésé-
re hívta fel az illetékes mi-
niszteriumok figyelmét. A
figyelmeztetések hatására
most terveket dolgoznak
ki, amelyek célja az állami
turisztikai hivatal bevoná-
sával azt elérni, hogy leg-
alább az Ejlátból visszatérő
turistaforgalom Beér-Séván
keresztül bonyolódjék le

Boros György

Lévi Eskol és Gna Lollobrigida, Mirjám Eskol
és Rock Hudson az „Unversal” filmstúdióban

Lévi Eskol franciaországi látogatásának zsúfolt programja

Június 29-én tárgyal De Gaulle elnökkel — Tárgyalás a drága tank
megvásárlásáról

Lévi Eskol miniszterel-
nök párisi látogatása jú-
nius 28-án kezdődik és 12
napig tart. A politikai tár-
gyalásokon kívül Lévi Es-
kol arra fogja felhasználni
az idejét, hogy katonai tá-
maszpontokat, valamint
mezőgazdasági és ipari ter-
ületeket látogasson meg
és ennek keretében lehető-
vé teszik számára, hogy
kapcsolatba lépjen a fran-
cia tömegekkel is.

Ez a körút hasonlóan
lesz azokhoz, amelyeket a
francia kormány hivatalos

vendégei részére szoktak
rendezni, jöhetnek Lévi Es-
kol látogatása magánjel-
legű. Erre még nem volt
példa az Izrael és Francia-
ország közötti kapcsolatok
ban. De Gaulle elnök jú-
nius 29-én délelőtt fogad-
ja Lévi Eskolt és aznap
Georges Pompidou minisz-
terelnök ebédet ad tisztele-
tére. A Pompidouval foly-
tatott megbeszélések után
Maurice Couve de Murville
külgügyminiszterrel találko-
zik,

ami az izraeli-francia

kapcsolatok szempontjából
a legfontosabb esemé-
nyéne lesz a látogatás-
nak.

Eskol legalább kétszer
tart majd megbeszélést
Pierre Messmer hadügymi-
niszterrel, aki valószínű-
leg el is kíséri egyik-má-
sik katonai támaszpont-
ra. Első megbeszélésük június
30-án lesz, míg július 2-án
Messmer a miniszterelnök-
öt ebédre látja vendégül,
amelyen jelen lesznek ma-
gasrangú francia katonai
szakértők is. Ez is bizo-
nyítja, hogy milyen fon-
tosságot tulajdonítanak
francia katonai körökben
Lévi Eskol, mint hadügy-
miniszter látogatásának. —
Természetesen ezen a látó-
gatás sorozaton Simon Pe-
resz hadügyi alminiszter
is részt vesz

Valószínűleg itt fognak
dönteni az ACX-30 típusú
tank vásárlásáról.

Ennek a tökéletes tank-
nak a külföldön való el-
helyezése nehézségekbe
ütközik magas ára mi-
att, ugyanis 300 ezer
dollárba kerül.

Francia katonai körök azt
állítják, hogy ez a tank
felel meg a legjobban a
Szovjetunió által Egyip-
tomnak szállított tankok-
kal szemben
és valószínűleg ez az iz-
raeli szakértők vélemé-
nye is.

A tankokat egyébként már
bemutatták Simon Peresz
alminiszternek és Jicchák
Rábin vezérkari főnöknek
legutóbbi franciaországi látó-
gatásuk alkalmából.

Június 30-án a miniszter-
elnök René Mauhauxnak, az
UNESCO igazgatójának
vendége lesz ebédre s nyíl-
vánvalóan felhasználják az
alkalmat arra, hogy meg-
tárgyalják szakértők ki-
képzsének problémáit Iz-
raelben a fejlődő országok
részére.

Július 1-én Walter Ejt-
án párisi nagykövet ren-
dez fogadást a miniszter-
elnök tiszteletére, akinek
ezúttal újra alkalma lesz
találkozni a francia kor-
mány vezető személyiségei-
vel. Természetesen Páris-
ban sem fognak hiányozni
a miniszterelnök program-
jából a sajtófogadások. —
Részt fog venni a Párisban
működő külföldi újságírók
által adott ebédre is, tehát
módja lesz rá, hogy elma-
gyarazza Izrael álláspon-
tját az aktuális problémák-
ban.

várost és kihatással lehet
fejlődésére.

Beér-Séva jelenleg Árád,
a Holt-tenger vidéke és az
Árád-völgyének természet-
es ipari, kereskedelmi, köz-
igazgatási és turisztikai
központja. A jövőben meg-
felelőbbnek látszik erre a
feladatra az eljövendő út-
vonalak központjában lévő,
könnyebben megközelíthető,
kedvezőbb földrajzi fekvé-
sü — Árád.

Különösen érzékenyen é-
rintheti tehát Beér-Sévát a
nagymeretű turista és át-
menő forgalom kiesése.

Beér-Séva várható hát-

A Szovjetunióban tovább folyik az uszítás a zsidó vallás ellen

„A zsidóság más népek és más vallások véres elpusztítását hirdeti”

New York (STA). — Lebl
Katz, a Bné Brit Rend el-
nöke azzal vádolta a szov-
jet kommunista pártot, hogy
hozzájárulásával adtak ki
egy kifejezetten antiszemita
könyvet óriási példány-
számban, mégpedig csak-
nem egyidőben azzal, ami-
kor elítélték „A zsidóság
álarc nélkül” című Kievből
megjelent förmedvényt, a
világ közvéleményének nyo-
mására. A szóbanforgó
könyvet, amelynek címe
„Katekizmus álarc nélkül”
a párt az ateizmusért fo-
lyó küzdelem hasznos esz-
közének minősítette. Érde-
kes, hogy az új könyvet
105 ezer példányban adta
ki az egyik moszkvai álla-
mi vállalat, míg a betiltott
kievi irasmű mindössze 12
ezer példányban jelent meg.

Katz elmondotta továbbá,
hogy a kommunista párt
központi bizottsága ápril-
lisban foglalkozott a „Zsi-
dóság álarc nélkül” című
könyvvel és bírálatot gyar-
korolt felette, mert anti-
szemitizmussal vádolható.
A bizottságnak ugyanaz az
ülése magasztalta a „Ka-
tekizmus álarc nélkül” cí-
mű művet. A könyv, amely-
nek szerzője Oszipov, nem
tartalmaz zsidóellenes karik-
aturákat, de tartalmaz
és szemelvényeket nem külön-
bözlik a kievi förmedvény-
től.

Katz rámutat arra, hogy
a könyv, többek között a
következőket tartalmazza:
„A zsidóság más népek és
más vallások véres elpusz-
títását hirdeti. Azonkívül
támogatja a faji megkülön-

böztetést és azt az elvet
vallja, hogy az Isten el-
pusztítja a többi népeket.”

A pészách és más zsidó
ünnepek nem egyebek csal-
lásnál, amelyeket a temp-
lomok és a rabbi meggaz-
dagítására találtak ki. A
rabbinátus intézményét „zsu-
gori és haszonleső” tiszt-
ségnek nevezi, továbbá a
zsidó ritust és a Tizparan-
csolatot zsaroló eszközök-
nek minősíti.

Katz rámutatott arra,
hogy a zsidóságról írt köny-
vek és cikkek azt bizo-
nyítják, hogy megtartották
a sztereotíp zsidóellenes
nyelvezetet, amelyet alig-
hanem a cári időkben vettek
át. Így a „Propagandista”
című közlönyben, amely a
kommunista párt központi
vezetőségének a kiadványa,
175 ezer példányban adták
ki.

Tel Avivban látható a prágai zsidó muzeum kiállítása

A tel-avivi Szokolov-ház-
ban a múlt hét közepén
megnyit a cseh- és morva-
országi zsidóság pusztulá-
sának kiállítása, Milan Jol-
ze csehszlovák ügyvivő je-
lenlétében. A kiállítást a

prágai állami zsidó muzeum
küldte Izraelbe és előbb a
Jád Vásem jeruzsálemi ki-
állítási termében, majd a
Kibuc Lochám Hágétát
muzeumban mutatták be.
A fényképeket, amelyeket
az állandó kiállítás okmá-
nyairól és tárgyairól készí-
tettek, a prágai zsidó mú-
zeum szakértői fényképez-
ték az izraeli kiállítás ré-
szére. A kiállítás június
23-ig lesz nyitva.

A megnyitó beszédet dr.
Herskovits Fabian, Tel Aviv
város kultúrosztályának he-
lyettes igazgatója tartotta,
megköszönve a prágai zsi-
dó múzeumnak, hogy Izrael
rendelkezésére bocsátotta a
kiállítást. Erich Kulka cseh
zsidó író, a prágai muzeum
kiküldötté annak a remé-
nyének adott kifejezést,
hogy Csehszlovákia és Iz-
rael népe között szorosabb-
ra fog fűződni a kapcsolat.
Megemlítette a cseh így-
nevezett családi tábor sor-
sát, amelyek lakóit Theres-
ienstadtból küldték Ausch-
witzba. Amikor a gázkam-
rába vitték őket, a férfiak
puszta kézzel támadták
meg a gyilkosokat. A gáz-
kamrában a cseh himnusz
és a Hátikvát énekelték.

NAVI

... és mi lesz velünk?

turistáknak, de új perspek-
tívákat nyit meg a körzet
fejlesztése előtt, — gazda-
sági vonalon is.

Megnyitása nyomán két

Jövőre — egyenes úton Ejlátba

Az új út nemcsak Szdom-
mal kötötte össze Árádot,
hanem bekapcsolta az éjláti
útvonalba is. A két hónap
mulva megnyílik az Arává-
völgyében vonuló, új Szdom
— Ejláti országúton szállít-
hatja majd el ipari termé-
keit a vörös-tengeri kikötő-
től. Árád fontos átmenő
állomással, összekötő kapocs
csá válik majd Ásdod és Ejlát
között, a Bét Kámá —
Árádi út elkészültével.

A körzet fejlesztési ter-
veiben utolsó fázisként sze-
replő, 15 kilométeres útszak-
asz földmunkálatai — a-
mely Tel-Sokétnál kapoco-
lódik majd — a jelenlegi
Árádi útba — már megkez-
dődték és jövőre átadják
rendeltetésének. Ennek nyom-
án az ország északi részé-
ből, Beér-Séva érintése nél-
kül, bonyolódik majd le a
forgalom, Bét-Kámán, Árá-
don, Szdomon keresztül —
Ejlátig.

Már a felszabadító hábo-
rú után felmerült egy út le-
fektetésének terve Beér Sé-

Két „magyar” zsidó szerepe

Árád és a Holt-tenger vi-
déke egyelőre még csak
Beér-Séván keresztül köze-
líthető meg. De érthető ide-
gességgel néz a Negev fő-
városa a későbbi tervek,
különösen a jövőre elkészü-
lő Bét Kámá — Árád közötti
út megnyitása elé. Ennek
nyomán ugyanis, mint em-
lítettük, megvalósul a köz-
vetlen összeköttetés az or-

Az eltűnt repülő Tibetben találták meg

Hong-Kong, (YA'AL) 12 — Roy Stetsont, az
amerikai léghaderő hetedik hadtestének parancs-
nokát, aki a második világháborúban tűnt el egy
légihár után, Huang Cho Min környéken, a tibeti
Ha Tasso Kli tartományban találta meg véletlenül
egy angol diploma fia.

Egy kiránduláson a fiatal-
ember repülőgéppel roncsokat ta-
lált, benne Kent cigareta
csomagokat és amerikai üt-
veket. A környező falvakban
végzett kutatás során kide-
rült, hogy az eltűnt repülő
feteségül vett egy tibeti her-
cegnőt és a kertület északi
részén levő palotában lakik.

A vele folytatott beszélge-
tés során elbeszélte a pilóta,
hogyan érte el mindent: a
helység lakosai közt Kent ci-
garettát osztott szét, így
nyerte meg bizalmukat és kö-
rült velük barátságot. Kide-
rült, hogy a Kent cigareta
az egész világon, még a Hi-
malája hegycsúcsai közt is
közismert.

ATANJA
zomb. este
básu

PARTY-t
chmoreten
xander)

isor, tánc,
— Rész-
közlünk.

er font kárt
egy petach-

. Tegnap

ertesítették

tüzoltósá-

t-Bét étolaj

szédságában

an tűz ütött

négy kocsi

és csak ek-

hogy láng-

ncsos régi

ségében mű-

lasztik ra-

ár. A tüzo-

gal harc-

gfékezésén,

hogy a te-

ymennyisé-

nyersanyag

a és a tűz

és a naran-

tte. Az elő-

szertint a

ontra teszik.

elő lépés el-
kezd érdekem-

környéke

m!

bizottsága

ben

on u. 61 a.

ben

mi-művészi

retében

LLÉS:

nlékezete'

elolvassa

EBORRA

ásom

mal"

AI EVA

l.

usorban

ARIKA

las

RA

ALIN és

NDRE

mond

Zoltán

H elnöke

zi esemény!

kenyérben.

roság 250

a tel-avivi

eratív pék-

ltala sütött

okot talál-

den az eljá-

gyi minisz-

rendelést

át a Stunim

corchaniá-

vizsgálat

enyerekben

radványait

esznek! —

paris meg-

h" könyv-

n ötvenk-

ban

nyében

ködését

ta dülő ví-

z áskeloni

jóformán

nitási nap

valamint a

neves viták

ében foly-

az igazgató

nteken ki-

kok taná-

a néhány

üntetések-

és a leg-

apilap szer-

téztett le-

ázist

niszterium

ogy nem

ól van szó

t veszélyt

éd államra

ó bázison

ő rövidtávú

kilóni, így

és a Ser-

amelyeket

egységek

k maguk-

átak má-

gadják a

góják a

hogy fel-

megakadá-

ZENEÉLET

ISAAC STERN-„FESZTIVAL”

A Filharmónia előszere-tetét a „fesztival” megjelöléssel szemben átszarmaztatjuk Isaac Sternre is, aki hetek óta szinte minden áldott este fellép a zenekarral, közben alapítványt tesz, nyilatkozik, vitatkozik, be-
szédekelt mond, — nagyon otthonosan érzi magát, úgy látszik.

Valóban, izig-vérig zsidó művész Isaac Stern, s nem is csoda, ha nemcsak jeruzsálemi születésű felesége révén érzi otthonának Izraélt. Más országokban sincesenek kisebb sikerei, még az elkényeztetett és pompás hegedűskékben bővelkedő Szovjet-Oroszországot is meghódította, de mint zsidó művész, alighanem itt találhat a legőszintébb visszhangra. Legutóbb három hegedűversenyt játszott a Filharmónikusokkal, Paul Kletzki vezényletével: Mozart A-dur, Bruch G-moll és a Mendelssohn-koncertet.

Nem tagadhatta meg magát: zsidóságát, meleg temperamentumát, fantáziáját, hiszen minden, amit játszik, egy gazdag zsidó kedély bélyegét nyomja stílusára. Innen erednek a kis rapszódikus szabadságok a Mozart-versenyben, az apró önkénykedések a ritmusban, hangsúlyban, az „all-zingarese”-jelleg a magyaros-törökös menüetben... És mégis, ilyen tüneményes, kongeniális, roppantul egyéni és mégis rendkívül meggyőző beállítás-

ban sohasem hallottam ezt az oly sokszor játszott művet! A mozarti ujjongás, — mondhatni, jellegzetesen mozarti A-dur-ujjongás — senki hangszeréről még ilyen diadalmasan, boldog mámorban nem sugárzott, mint Isaac Sternnél. Egészen meglepő, nagyszerű ötletek, teljesen újjá-költött részletek, s mindezek egy fenséges hegedűhang bódító, mákonyos légkörében születtek...

A banális, pöffeszkedő Bruch-verseny is megmésédtet Stern eszményien szép utánköltésében! Meglepő, hogy a műsor egyetlen zsidó szerzőjét, Mendelssohnt játszotta a legkevésbé zsidó beállításban — előadása a legtisztább és legszébb klasszikus kereteken mozogott. Forró, szívét melegítő est volt ez Isaac Sternnel!

FIATAL TEHETSÉGEK

Az Amerika-Izrael Kulturális Alapítvány (Keren Norman) szokásos évi tehetség-versenyének eredményét most hirdette ki. A nyertesek statisztikája, melyet kivonatossan közlünk, jellemző: 141 zongorista, 54 hegedűs, 12 cellista, — de csak 7 énekes-növendék kapott díjat, pénzbelit vagy diplomát. Operaházunk áldatlan politikája elűzői a hazai énekeseket, akiknek jelenleg a legkisebb kilátásuk sincsen az Edisvári-telep idegenforgalmi dalszínházban vezető szerepekhez jut-

ni... És csodálatosképpen, az állam és lelkes külföldi adakozók szubvenciójával segítettek az izraeli énekeseket megfojtani és helyüket másod- vagy harmadrangú külföldiekkel betölteni... Akár legutóbb, a Tosca-előadásnál...

Néhány kiválasztott tehetség vasárnap délelőtt a Héjhal Hátárbutban a Gaden-zenekar kíséretével adott dísz-hangversenyt lépett fel, Isaac Stern m.v. jelenlétében. A színvonal igen magas volt, s valóban nem csoda, ha a kiválasztás nehezebb eshetett az illetékes bizottságnak.

Ki kell emelnem a 24 éves iraki születésű Ben-Meir Saul fuvolást, aki egy Mozart-verseny első tételével, s annak virtuózan s roppantul muzikálisan játszott kadenciájával tűnt fel. Reméljük, a Filharmónikusok sietve lekötik maguknak! A második nagy tehetség Pártos Ödön románian születésű, 17 éves tanítványa, Meir Uri, Hindemith brácsa-szóló szonátájából adott elő, rendkívül szép tónussal és meglepően érett stíluskezeséssel. Figyelemreméltó volt a két fiatal zongorista is: Söchori Mordechaj (18), százszázalékos „Ohel”-gyerek; apja ott szinész, tanára pedig Margalit felesége. A Waldstein-szonátából játszott két tételt. Nagyon ügyes a kis Vincze-növendék, Wein Rivka (17) is, aki igen gördülékeny ujjtechnikával, izléselesen adta elő Chopin nagyonyon kevésbé érdekes „Variations brillantes”-ét.

Meleg, szép tónussal, teljes biztonsággal és bensőségesen kezelte csellóját a jeruzsálemi születésű Chánani Jehuda (21), Uzi Wiesel tanítványa, aki a Dvorák-verseny 1. tételét játszotta a Gadna-zenekarral, míg Jankelev Jozsef (18), hegedűs a Bach-chaconnet adta elő igen tisztán, szépen felépítve.

Mi lesz veletek, emberkék? A túlprodukción óriási, de ez nem csökkenti a zenét tanulni vágyók mindig növekvő számát, mint azt a statisztika és a kitűnő eredmény is mutatja...

MUZEUM-KONCERTEK

Szombat este belépti-díj nélkül adott hangversenyt az Amerikából ide látogatott fiatal (28) zongorista, Ely Haimowitz, — de sokan

ugy vélték, hogy még így is ráfizettek, lévén idő az pénz... Kitűnő, remek zongora-kezek, amelyekről sajnos nem mindig vezet az út a gondolat-termelő fejéig... Sok szép részlet sikerkadt el (Mozart és Beethoven szonátaiban), mert művészünk leborongolta őket, mielőtt kiérhettek volna.

★

Viszont: hétfőn az Uj Izraeli Vonósnégyes (Tálcuval-Steinberg-Menze) jóvoltából kivételesen szép estben volt részünk, pompás műsorral: Schubert C-dur négyes (1813-ból), Mozart klarinét-ötöse a kiváló fiatal Marton Györggyel, majd szünet után, a hárfá-kamarazene két szép gyöngyszeme: a Debussy-hármas és Ravel: „Introduction et Allegro”-ja, Judith Reeve (hárfá), Uri Töplitz (fuvola) és a fent említették közreműködésével. — Schubertet első ízben játszották Izraelben (rendkívül muzikálisan, de a tuttkiban még túlvaskosn!). Elmélyedő, töprengő, lassú bevezetése, sőt még a rákövetkező allegro is ellentmond a „C-dur”-derű szokványainak. Tiszta Haydn-modell az Andante, tündéri mozarti szerenád a Menüett triója, s gondatlan, szivderítő a Finale népies polkaja, egy bécsi sláger témájára.

AZ IFJUSÁGNAK

Kétesértékű ajándékot nyújtott a Filharmónia hallgatóinak hétfő délután 5-ik ifjúsági hangversenyén, melyen Kletzi mester tette Beethoven „Egmont”-nyitányát még szomorúbb játékká, mint amilyen... De még ennél is lehangolóbb volt Tadeusz Kerner igen perciz, gondosan kidolgozott, jól játszott 1. Chopin-versenyének teljesen egyenletes, érdeketlen, minden művészi inspiráció nélküli előadása. A gyerekek tapsoltak, feltehetően afőlötti örömben, hogy háromnegyed óras könnyes-élvezetűtől megszabadultak...

Pataki László

★

Filharmonia
Tel-Aviv, június 14. vas.
14. sor. 1. est.
Tel-Aviv, június 15. hétfő,
14. sor. 2. est.

Az érsekújváriak emléktábla leleplezése a Gion-hegyen

Az érsekújvári gettóból 7000 zsidót deportáltak. A „Szlovenszkói Zsidók Tragédiája” című, történelmi-hűségű könyv is igazolja az adat valódiságát. Az auschwitzi mártírok emléktábláját szíván 23-án, az újváriak ázkáráján leplezték le a Gion-hegyi Pusztulás Pincéjében.

Emlébeszédet tartottak: Jungreis rabbi, az új nemzedék nevében Quitt Smuel s Fischer Gábr, lapunk munkatársa. Binéth Samu és Schwarz igazgató-tanító leplezték le az emléktáblát. A két emléklángot Speizer és Lóvy, a hatmillió emlékének szentelt lángokat pedig dr. Nathan Simon, Kohn Smuel, Goldstein Emil, Gyémánt Eliezer, Roth Izidor, Grünstein Sándor és Burstin József gyűjtötták meg. Az él malé ráchámimot Lajos főkantort recitálta.

Az emléktábla felállításával párhuzamosan, a Duschinszky-jesiva keretén belül Keren Kájjetet-akció is folytatódik. Az élen Fleischer Rudolf hitközségi elnök áll.

Az Érsekújvár és vidéke **Jahrzeit-könyv** adatait ki-egészítik. Aki eddig még nem jegyeztette be a hitközségi **Jahrzeit-könyv**be megboldogult drágáit (akár ismerőseit is), közzölje héber és magyar nevéket, valamint a saját nevét és pontos címét. Az adatokat Gábr Fischer, Bustinai 34, Jeruzsálem címre kéri mielőbb eljuttatni, aki önzetlően elvállalta a **Jahrzeit-könyv** szerkesztését és grafikai kivitelezését. Ezáltal a **Jahrzeit-könyv**be való bejegyzés teljesen díjtalan! Az adatgyűjtés és bejelentés utolsó terminusa: folyó hó 30.

LEVELEK

★ a szerkesztőhöz

„Ázsiai autóbusz vezető”

Az autóbusz alkalmazottak viselkedése miatt egyre visszatérő panaszok ellenére a helyzet az udvariasság frontján nem sokban javult. Egy példa:

Vasárnap reggel fél kilenckor a Táchána Merkazit felé tartó egyik 35-ös jelzésű kocsin utaztam. A szufolt kocsiiban a vezető mellett állottam és a végállomás előtt egy félpercre lehajoltam, hogy lássam, hol vagyunk. A sofőr, akinek állítólag így a jobboldali kilátását zavartam, a legérdeesebb hang-

ján kiabált rám, hogy ne álljam el a jobboldali ablakot, mert arra neki szükség van.

A hangra megdöbbenve figyeltem fel és bátor voltam megjelyezni, lehet, hogy igaz van, mégis az utas elvárna, hogy a figyelmeztetést európai hangnemből intézzék hozzá. A válasz a következő volt: „En Ázsiából való vagyok”. Azt hiszem ehhez nem kell bővebb magyarázat.

H. K. Tel-Aviv
(Teljes név és cím a szerkesztőségben)

Nászajándék csekk alakjában

Mindnyájan tudjuk, hogy a most házasuló új pároknak milyen nehéz a kezdes. A lakáskérdés megoldása után is mennyi gondal és kölcsönökkel terhelten indulnak el a jövőbe életük felé. A rokonság és a meghívottak is sokszor túlajtott költségekbe verik magukat, hogy nászajándékkal kitegyenek magukért. Aztán kitűnik, hogy a drágán megvásárolt értékes ajándékokra különösen a kezdetkezetlen nincs is olyan nagy szüksége az ifjú párnak, ha pedig tényleg használ és szükséges dologról van szó, abból esetleg két-három példányt is kaptak.

Tanácsolom tehát, hogy úgy, mint a bár-micvák és báb-micvák esetében, intézményesítsük ezen a vonalon is a jól bevált készpénz ajándék rendszerét. Adjuk át borítékban az ifjú párnak, vagy az örömszülőknek azt az összeget, amit az ajándékokra szántunk, a szokásjog majd polgárjogot biztosít az új bevezetésnek. A fiatalok boldogon fogják venni az összeget és arra fogják költeni, ami számukra pillanatnyilag a legszükségesebb.

Egy tapasztalt, régi házaspár, Kfar Atá
(Teljes név és cím a szerkesztőségben.)

Szunyog invázió Choloban

Azt hiszem, nem tévedek, ha azt állítom, hogy Cholob lakossága még soha ennyit nem szenvedett a szunyogoktól, mint ezidén. A várost az esti órákban olyan szunyog tömegek lepik el, amire az ősi choloni lakosok sem emlékeznek. Az erkélyeken nem lehet tartózkodni, még a híres sárga fényű villanykörtek mellett sem és természetesen, hogy a fáradtan hazatérő choloni lakók így a vacsorát sem költethetik el a hűvösebb levegőjű erkélyeken. Sajnos, nagytömegű szunyog marad éjszakára a szobákban, minden lesötítés és más óvintézkedés ellenére is. A dolgozó emberek egybehangzó véleménye szerint a szunyog invázió okozta álmatlanságtól, reggel fáradtabban mennek munkába a choloni lakosok, mint ahogy este hazajöttek.

A szunyogok megjelenése ezidőtájt szokványos dolog volt Choloban, de a város vezetősége résen volt és néhány napos alapos permetezés után a szunyogok majdnem nyomtalanul eltűntek. Ezidén valójában a hosszúra nyúló és esős tél nagyobb tömegben termelte ki ezt a sok kellemetlenséget okozó rovarfajtát, de éppen ezért, a városnak hatványozottabban kellene beindítani az irtó hadjáratot ellenük.

Kérjük a városi tanács intézkedését, mert különben Cholob lakossága már a nyár kezdetén álmatlanságtól és fáradtságtól küzdeni kellene munkába álljon. A nemzetgazdagságra ebből háruló hátrányokra nem kell külön rámutatnom.

H. E. Cholob
(Teljes név és cím a szerkesztőségben)

Mi van a csendrendelettel?

A nyár jöttével, a pihenési vágyó városi lakosság örök problémája is visszajön az életünkbe. A városnak aránylag csendesebb lakónegyedben lakom, ahol a téli hónapok alatt a hét végén meglehetősen csend uralkodik. Annál veszélyesebb számomra és minden dolgozó ember idegei számára a nyár, amikor a szomszédos házak nyitott ablakaiból egymást túlharogva ordít reggeltől késő éjszakáig a rádió.

Például az elmúlt szombaton: Nyolc órakor vette kezdetét a szomszédos házak lakásaiból kiáradó hangzavar. A helyzetet súlyosbítja néhány szomszédos lakónak az arab adások és az arab zene iránti túláradó szeretete. A többórás délelőtti, dohártyát szagató kakofóniát a délutáni

programmal folytatják a szomszédok.

Egy teljes félórán keresztül húzódt, ugyanarra a melódiára ezerszer visszatérő, soha megszűnni nem akaró arab dallam a pihenési akaró lakóknak annyira az idegeire ment, hogy mintegy beintésre jelentek meg az erkélyeken és ökölt rázva ordítottak a szomszédok felé, hogy vagy halkítsák le a készülékeket, vagy csukják be az ablakokat. A tiltakozásoknak nem nagy eredménye volt.

Kérdem a hatóságokat és elsősorban a rendőrség vezetőjét, nem lehetne-e az állítólag érvényben lévő csendrendelet betartását szigorúan ellenőrizni és az el-lene vétőket olyan büntetéssel sújtani, hogy a hangos rádiózástól elvegyék a kedvüket? Még csak a rádió korszakában élünk, mi lesz velünk, ha a televízió korszaka beköszönt?

A BNÉ HERZL közleményei

A Bné Herzl vezetősége örömmel jelenti, hogy június 15-én, hétfőn este fél 9-kor helyiségünkben, Tel-Aviv, King George 48 alatt

DAN OFRY az Uj Kelet belső munkatársa és a Bné Herzl elnöki tanácsának tagja tartja meg Tel Aviv magyarajku közönsége számára országos sikert arató előadását

„AMERIKA — KOZMETIKA NÉLKÜL” címmel és színes filmvettetés kíséretében. — A bevezetőt

Dr. Herskovits Fábán a Bné Herzl elnöke tartja. A kivételes érdeklődésre való tekintettel a vezetőség felkéri a közönséget helyének időben való elfoglalására.

M. Z. Tel-Aviv
(Teljes név és cím a szerkesztőségben)

Kulcspénzes lakások

2 szobás, faliszekrények, — Merkáz Hákmarmel, 17.500.
3 szobás 21.000 — 4 szoba hallos Merkáz Hákmarmel, minden szabad foglalkozásnak alkalmas.

STERNBERG & SON HAIFA
Herzl-u. 29. Tel. 67317. Merkáz Hákmarmel, Sd. Hanászai 130. Tel. 83260. (Maldan)

KERESZTREJTVÉNY 1308

1	2	3	4	5	6	7	8		
9	10		11			12			13
14			15		16		17		18
19		20				21		22	
23	24				25				26
27				28					29
30			31				32		
33		34				35			
36		37		38		39			40
41			42		43				44
			45		46		47		48
									49
									50

Visszintés: 2. Halfajta — sebes folyókban él. 9. Érzéketlenség eleje. 11. Addig üsd, amíg meleg. 12. Francia tábornagy, Napoleon második császárságát ő tette lehetővé. 14. Fülebbagoly. 15. Jókovedű. 17. Könnyelmű. 19. Olasz és francia névelő. 20. Egyiptom utolsó királya volt. 22. Végtelen latin hold. 23. Világhírű svájci zenebócs. 25. Muri. 26. Perzsa uralkodó magánhangzótlannul. 27. Ékezettel héber gazdag. 28. Pap teszi. 29. Kína miniszterelnökének egyik neve. 30. Kevert adu. 31. ...nszport, szállítás. 32. Szórákózhely. 33. Magánhangzótlannul héber hullám. 34. Az ópium nyersanyaga. 35. Viszsa: görög filozófus, a stoicizmus megalapítója. 36. Állati búvóhely keverve. 38. Egy meghatározott időszak a történelmi folyamat fejlődésében. 40. Azonos magánhangzók. 41. Egyiptomi istennő. 43. Héber számértékben a.m. 4-50-30. 44. Azonos betűk. 45. Idegen soha. 47. Hiu betűi keverve. 49. L...a, szövetség. 50. Szovjet-jiddis író, a sztalin terror áldozata lett.

Függőleges: 1. Francia festő, teljes név. 3. Papiroso mérték. 4. Negatív gyökök hidrogénnel vagy hidroxilal alkotott, vizes oldatban savanyú kémhatású vegyületei. 5. Fontos tápszer. 6. Sikszag mássalhangzó. 7. Vissza: ősanya. 8. Kapa része. 10. Görög város, 48-ban a rendes időszámítás előtt Julius Caesar itt aratott döntő győzelmet Pompeius serege felett. 13. Holland író, művészettörténész, 1872-1946. Világhírű műve: „A középkor alkonya”, teljes név. 16. Szerb és bolgár népi vonóhangszer. 18. Jeruzsálem főmuftija volt. 20. Munkanélküli szinonimáknak mássalhangzó. 21. Magánhangzótlannul szűrőfegyver. 24. Vissza: gyümölcs. 28. Boltívvvel összekapcsolt pillér vagy oszlopsor. 29. Héber juh, nyáj. 31. Héber betű kiejtve. 32. Házi munkát végez. 35. Egyiptom áldása. 37. Francia estebéd fonetikusán. 39. Vissza: város Ausztriában. 42. Ri. 46. Rágcsáló fele. 48. Csapadékok.

★
Nyereménykönyv:
LILIAN ROTH:
B ü n h ö d é s e m

UJ KELET

REJTVENYPÁLYAZAT

SZELVENY 1308

Név: .....

Cím: .....

1305 SZ. KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE
Visszintés: 2. JOSZEF LEVI, 15. POE, 17. ALMA, 27. DOAR, 32. LAOSZ, 35. BURAN 50. KLOPSTOCK.
Függőleges: 1. ELSA TRIOLET, 8. VAMP, 10. LEVIATHAN, 13. MARCEL BLOCH, 16. ERDŐS, 28. TUWIM, 35. NAPLÓ.

Az egész világ utazik

(Reprinted by permission from TIME, The Weekly News Magazine, copyright TIME Inc., 1964.)

Mi a legfontosabb export-cikk a 132 milliárd dollár kitévő nemzetközi világkereskedelemben? Olaj? Acél? Gyapot? Nem — egy olyan exportcikk, amit odahaza exportálnak — az idegenforgalom. A szakértők kiértékeltek, hogy az idegenforgalom 10 százalékkal nagyobb lesz idén, mint a múlt évben. Azt is kiszámították, hogy mintegy 60 millió nemzetközi turista 9 milliárd dollárt fog költeni, amely összeg további 29 milliárd dollárt fog gyűmölteni a bérékben, bevásárlásokban és adóiban azokban az államokban, amekben a turisták megfordulnak. Olaszország, Spanyolország, Ausztria és Irország máris több valutát vesz be az idegenforgalomból, mint bármely más exportcikkból.

GRANDIÓZUS LATVANYOSSÁGOK

1964 során a különböző államok grandiózus eseményekkel versenyeznek a turisták dollárjait: Nagy-Britanniában Shakespeare születésének 400-ik évfordulóját ünneplik, Franciaországban a szövetséges csapatok partraszállásának 20 éves évfordulóját, Japán az olimpiás és New York a világkiállítás. A múlt héten a Pan American és a TWA légitársaságok kijelentették, hogy az Atlanti vonalon a nyári előjegyzések 50 százalékkal emelkedtek a múlt évhez viszonyítva.

A kormányok ugyancsak jelentős hosszú távlatú befektetéseket eszközölnek. A görög kormány az elmúlt tíz évben 60 szálloda és üdülő felépítését finanszírozta és azok a nyugat-német kastélytulajdonosok, akik birtokaikat idegenforgalmi attrakcióvá alakították át, állami segítséggel részülnek. Irország 30 millió dollárt irányzott elő hotelfejlesztésre.

Egyiptomban az idegenforgalomból befolyó jövedelem már megközelíti a 170 millió dollárt, vagyis azt az összeget, amelyet a Szezi-csatorna vámszedése jövedelmez és a kormány ez évben 60 millió dollárt költ 40 új szállodára, a Nilus turista hajóira és a vörös-

tengeri Ghadarka halászföldtelepre. Ezenfelül éjszakaiként kivilágítják a szfinxet és a gizeki piramisokat és egy négy nyelvű „Hang és Fény” panoráma keretében előadják a fáraók történetét.

India olcsó repülőjáratokat szubvencionál a távol-ész konaraki templomok megtekintésére. És, hogy a kényes nyugatiak kedvében járjanak, a tokiói város-háza elhatározta, hogy 560 ezer dollár költséggel modernizálja a város régi vendéglőinek illemhelyeit.

LÁZAS PROPAGANDA

Egyidejűleg lázas külföldi propaganda indult meg mindenfelé. New Yorkban nem kevesebb, mint 105 külföldi idegenforgalmi tájékoztató iroda székel. Británia, Kanada és Mexikó egyenként évi 3 millió dollárt költenek publicitásra és Ausztrália adókedvezményt nyújt azoknak a vállalatoknak, amelyeknek hirdetései előmozdítják az idegenforgalmat. Jordánia, az egyetlen arab állam, amelynek nincs olaja, idegenforgalommal akarja egyensúlyba hozni jelenlegi évi 40 milliós deficitet mutató költségvetését. A kormány 21 millió dollárt irányzott elő új szállodák építésére, tevékenykedőket hírdet és egy új üdülőt épít Akaba mellett.

Az általános prosperitás, a magasabb bérek, a jet-repülőgépek és a valutakorlátozások fokozatos megszüntetése egyre messzebbre terjesztik ki a hálót. Svájc most Ausztráliában, Japánban és Délamerikában kezd idegenforgalmi reklámhadjáratba. Spanyolország, amelynek idegenforgalmi bevétele az elmúlt öt év során 500 százalékkal évi 900 millió dollárra emelkedett, óriási attrakcióvá vált világszerte. A keletafrikai államok szafári hirdetései pedig Oroszországból is jelentkeznek érdeklődők.

MÉG VÖRÖS KINA IS...

Nemcsak Oroszország, de a vasfűgöny mögötti többi államok is rájöttek a kapitalista idegenforgalom valutáris előnyeire. Oroszország az idén egymillió turistára számít, Bulgária Fekete-tenger menti üdülőtelepei német nudistákat

vonzanak — nyugat- és kelet-német rokonok pedig legújabbban a csehszlovákiai fürdőhelyeken rendeznek családi találkozókat. Jugoszlávia a múlt évben ötven millió dollárt költött szállodák és utak modernizálására. Még Vörös Kína is beállt a sorba. Kanton városát kifestették az ideitavaszi vásár alkalmából, a szállodákba légkondícionálókat és nyugati menüket vezettek be, de az amerikaiakat még nem látják szívesen.

Amerika egyébként kissé lekésett az idegenforgalmi versenyben, de mostanában mindent elkövet, hogy behozza ezt a kését. A hároméves amerikai turistahivatal 9 irodát nyitott külföldön és jelenleg 2 millió 600,000 dolláros évi költségvetéssel dolgozik. Az Egyesült Államok egymillió külföldi turista látogatására számít az idén, közöttük 60,000 japánra. A japánok — hála az utazási korlátozások megszüntetésének — a háború óta először árasztják el ilyen nagy számban Amerikát, elsősorban Hawaii szigetét. Számítás szerint az idegen látogatók 375 millió dollárt fognak költeni Amerikában. Ez az összeg azonban csak egytized része annak, amit három millió amerikai állampolgár fog az idén külföldön hagyni.

HABIMA H

Tel-Aviv, júni. 14., vasárnap
A PARISI NŐ

IZRAELI OPERA

Vasárnap, jún. 14., este 8.30
A SEVILLAI BORBELY

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA

Előadások kezdete: 3.30-7.15-9.15
ALLENBY: Tamiko nevű lány
ARMON DAVID: Szerelmek Skandináviában
BEN JEHUDA: Játékok a padlón
CAFON: Cleopatra
CHEN: Dr. Newman kapitány
GAT: Sammy Lee kis világa
ESZTER: Arturo szigete
HOD: Szalach Sabbati
MAXIM: Cherboung esernyők
MUGRABI: Dr. Strangelove
OPHIR: Weekend Palm Springben
ORION: Menekülés Ashiyából
PARIS: Fialat Aphroditék
SDEROT: Gyilkosság futásban
TAMAR: Hűdelés
TEL-AVIV: Sokk-kezelés
TARON: Apát vettem magamnak
ZAMIR: Három volt

T.A., „Tchélet” mozi
(Légkondícionált) 4-7.30-9.30
Adieu, Lebewohl, Goodbye
Németül beszélő, színes film.
PASZTOR BELA feltevével
Humor, sex, hangulat

NAPRÓL-NAPRA

A miniszter és a börtönőr

Legutóbbi tanganyikai látogatása alkalmából Mose Dáján földművelésügyi miniszter egy régi ismerőssel találkozott össze. Az ismerős a mandátumi idők börtönigazgatója volt az akkori börtönben, amikor ott Mose Dáján a Hágáná-több vezetőjével együtt büntetését töltötte.

Dáján Ráfáel Rupinnal, a Tanganyikába akkreditált izraeli követnél volt elszállásolva, amikor egy nap ebéd közben valaki erősen kopogott az előszoba ajtaján. Rupin követ

nyitott ajtót az idegen idős férfinak, aki kalapját a kezében tartva érdeklődte meg, hogy vajon „Dáján generális jelen van-e?” Azután hozzátette: „En vagyok a tanganyikai börtönök felügyelője, de valamikor Dáján generálisnak voltam a börtönigazgatója, nagyon szeretnék találkozni veled”. Így találkozott össze a volt fogoly és a rabtartó a távoli Tanganyikában. Mindketten örültek a találkozásnak és nevetve frissítették fel a régi emlékeket.

Megfelelő helyre adresszálta

Hákoheh cfáti polgármester beszélte el nemrég baráti körben ezt a történetet: Évekkel ezelőtt az utcán sétálva észrevettem, hogy egy asszony leejtette a retiküljét és utolér-

ve az asszonyt udvariasan átnyújtotta neki. „Van nekem még rendes emberek — mondotta hálálkodva az asszony, — igazán nem tudom, mivel hálálhatnám meg önnek?”

A polgármester felelete így szólt: „Kérem, holnap vannak a városi tanács választásai, kérem szavazzon rám, ha hálás akar lenni”. — Nagyon szívesen, — mondta a cfáti asszony, — ugyanis régen szeretném megbuktatni a mostani polgármestert.

* Napellenzők — elsőrendű munka és anyag.
Stolcz, Tel-Aviv. Geula 35. Tel. 57995.

Izrael Elemér 40 éves közéleti tevékenységét ünnepelték a jeruzsálemi H.O.H.-ban

Hétfőn este a jeruzsálemi szakszervezeti székház kultúrtermeiben, a fővárosi HOH rendezésében, bensőséges ünnepség keretében méltatták a helyi magyarországi egyesületek vezetői Izrael Elemér közéleti munkásságát 40-ik évfordulója alkalmával.

Ezt megelőzően, érdemei elismerésül, a Keren Kájemet Lejiszrael „Aranykönyvébe” jegyeztette be a vezetőség, a választmány és a tagság egyhangú elhatározással. A művészi kivitelezésű okiratot, Kaufheil Ernő rabbi-tanárra adta át, amely hatást kiváltó beszéd kíséretében, Izrael Elemérnek.

Ezután dr. Pfeffermann Emánuel, a Bné-Brit „Jesájahu Press” páholya elnöke üdvözölte Izrael Elemért, mint segítségre mindig kész páholytestvérét. A Vallásos Nemzeti Párt magyar nyelvű csoportjának, a „Chug Jocój Hungáriá”-nak nevében, Fisch Abraham elnök szólalt fel. Rámutatott arra, hogy, bár különböző politikai elveket vallanak, de egyik az ünnepelttel abban, hogy önzetlenül segítsenek mindazonokon, akik hozzájuk fordulnak.

Spitzer Zoltán, az irgalmi csoport vezetője, néhány jellemző esetet mondott el Izrael Elemér szociális munkájából. Az őszinteség egyszerűségével hite-

be. Zárószavában pedig, társelnöki minőségében, a klita-munkája továbbfolytatására hívta fel Izrael Elemért. G. S.

Az Izraeli Filharmónikus Zenekar

Először Izraelben.

Ballet du XXe siècle

a brüsszeli királyi operából.

Jean Leroy belga nagykövet védnöksége alatt.

TEL-AVIV — Frederic R. Mann auditórium

Gálaelőadás június 24-én. — Minden jegy elkel.

További előadások:

Csütörtök, június 25 és szombat, június 27

JAZZ IMPRESSIONS ★ PAS DE DEUX ★ JEU DE CARTES ★ LE SACRÉ DU PRINTEMPS.

Stravinsky zenéje.

Ballett csoport 45 elsőrangú táncossal

Művészeti igazgató: Maurice Bejart.

Vendégkarmesterek:

Daniel Sternfeld és Guy Barbier

Jegyek a Mann auditórium puztáránál (Hubermann utca) 10-1 és 4-6 óra között.

15 százalékos árengedmény a filharmónikus zenekar bérlet tulajdonosainak, a „7-ik különleges hangverseny” jelzést (kék) szelvényre.

Az ujságokból

Lehangoló és szegyeteljes eredmény

(CHÉRUT, a Chérut mozgalom lapja). A hangos hozsannázás, amely a miniszterelnök amerikai látogatásának első napjait kísérte, az utolsó napokban nemcsak, hogy alábbhagyott, de az izraeli lapok tudósításaiban inkább a kritikai hang került előtérbe. Egészen objektív publicisták szerint is nagy hiba volt a miniszterelnöktől mindjárt az elején behódolni a Náchál Szorékban működő kísérleti reaktor felügyelete ügyében. Ha óvatos formában is, de egyes sajtóhangok határozott kritikát gyakorolnak a miniszterelnök felett, amiért nem képviselte erősebben Izrael biztonsági kérdéseit és a fegyverszállításokat nem helyezte a tárgyalások középpontjába.

A miniszterelnököt kísérő tudósítók szerint Lévi Eskin tulságos nagy optimizmust mutatott azokban a nyilatkozatokban, amelyekben az arabok támadási készségéről és Churcsev egyiptomi látogatásáról szólott. Sok olyan nyilatkozatot tett Lévi Eskin a különféle megnyilvánulásokon, amelyek egyáltalán nem voltak hasznára annak a küldetésnek, amiért Amerikában járt. Ugyanakkor — bár erre többrendbeli alkalma is volt — az Egyiptomban dolgozó náci technikusok ügyét egyetlen egyszer sem tette szóvá. Mindezt a negatívumot tetézte a miniszterelnöknek dr. Franz Josef Strausszal, a volt német hadügyminiszterrel való, állítólagos véletlen, de mindenképpen szegyeteljes találkozása.

Az alijja jogát nem szabad korlátozni

(DAVÁR, a Hísztradur hivatalos lapja). A belügyminisztérium a Kneszet elé a letelepedési törvényt bizonyos mértékben módosító javaslatokat terjesztett, amelyeknek egy része, szerintünk, felesleges, a másik része pedig abszolút nem kívánatos. A belügyminisztérium szerint a módosítások az ugynevezett fiktív alijját akarják megakadályozni, az olyan személyek alijját, akik csak az izraeli utlevél megszerzése céljából jönnek az országba és azután megint külföldre távoznak és a különféle országokban, nem nagy becsületet szereznek az izraeli utlevélnek. Nem hisszük, hogy a betervezett módosításokra, az ilyenfajta visszaélések megállítására, okvetlenül szükség van, ha ezeknek a jelenségeknek elejét akarjuk venni, elégséges a polgári jogokról és az utlevélről szóló törvényeknek a módosítása.

A belügyminisztérium „objektív” megfontolások szemelött tartásáról beszél az alijjával kapcsolatban, de ki az, aki ilyen objektív megállapításokat tehet, az illető alijjázása előtt? A belügyminisztérium által hangsúlyozott objektív kivizsgálás sokkal inkább lehetséges az országban tartózkodó olé esetében, az utlevél kiszolgáltatása tekintetében akar a belügyminisztérium fenntartással élni, vagy azt bizonyos idő elteltéhez kötni, az egészen más, mintha a letelepedési törvény alapelveihez akarna hozzányúlni. A belügyminisztérium főleg a lelki betegségekben szenvedőknek a családok nélküli alijjázást akarja megakadályozni, de semmi garancia nincs arra nézve, hogy később az illetékes hivatalnok nem fogja-e ezt más betegségek esetében is alkalmazni. A belügyminisztérium javaslata ugyan technikai módosításra gondol, főleg az ország terhének a csökkentésére, azonban ez a módosítás az eredeti törvény alapelve ellen megy és ezért azt a Kneszet semmiképpen sem fogadhatja el.

A víz ünnepe

(HABOKER, a Liberális Párt hivatalos lapja). Kevés olyan vállalkozás nyerte el az izraeli nép osztatlan helyeslését, mint a most kipróbálás alatt álló Jordán elvezető csatorna. Az egyetlen arab állam, amely ugyancsak a Johnston terv alapján kapta meg a Jordán vízrendszereből a neki megfelelő vízmennyiséget, Jordánia volt. Sajnos Sziria és Libanon a tervben való részvételüket — elsősorban politikai okokból — visszautasították. A Jordán elvezető csatorna a munkálatok végső stádiumába érkezett el. Ugyanakkor nem mondatjuk, hogy a vele kapcsolatos problémákat mind megoldotta volna. Ezek: a tulságosan nagy sótartalom, a mezőgazdaság számára való arányos elosztás és a víz árának az olcsóbbá tétele.

Sajnos, a vele kapcsolatos legfőbb gondunkat még mindig a politikai és biztonsági kérdések, az araboknak állandó fenyegetőzése képezi. A nemrég lezajlott arab csúcskonferencia haragja a Jordán elvezető csatorna ellen irányult és bizonyos, hogy amíg a közelkeleti idegháború folyik, a kérdés nem fog lekerülni a napirendről. A Jordán víz elvezetésével párhuzamosan került nyilvánosságra a napokban az Amerikával együtt létesítendő atomerővel hajtott tengervíz édesítő üzem. Nem kétséges, hogy az izraeli mezőgazdaság számára óriási eredményt jelentene az elfogadható árban termelt édesvíz, amelynek a mennyiségét szakértők a termelésői számítástól kezdve évi 300 millió köbméterre becsülik. Nagy kérdés, hogy a nagy horderejű megállapodásból az izraeli mezőgazdák mikor fogják az édesvizet megkapni.

A rabbinátus kétarcu politikája

(MÁARIV, független déli polgári lap). A kettős játék, amelyet a rabbinátus a Marbek-kal, a délvideki vágóhíddal kapcsolatban játszik, a közönség semmibevételét jelenti. Alig adta ki a főrabbinátus a rendelkezést a délvideki vágóhid engedélyezéséről és a felette való felügyelet átvételéről, mindjárt utána nyilvánosságra került a telavivi főrabbi rendelete, amely a Marbek termékeinek telavivi forgalmát tiltja. A főrabbinátus tanács határozata a husértékítés monopóliuma ellen fordult, de ugyanugy nem követelheti magának az egész ország kasztraja feletti kizárólagos monopóliumot.

Az eljárása mutatja, hogy erőfeszítései nem mindig a vallásos meggyőződés érvényre juttatása érdekében történik, hiszen lehetetlen, hogy a minden tekintetben megbízható rabbi és sakterok által vágott és felügyelt délvideki vágóhidról származó hus Rámát-Gán és Petach tikva számára kóser legyen, de ugyanakkor tréffi legyen Tel-Aviv számára. Amit a telavivi rabbinátus csinál, az megengedhetetlen beleszólás nemcsak a vallástalan, de a vallásos polgár jogaiba is. Ráv Untermann haladéktalanul vissza kell vonnia a telavivi hús-forgalomra kiadott tilalmát. Csak így jár el logikusan és annak a rendeletnek megfelelően, amelyet Jeruzsálemben, mint az egyik országos főrabbi meghozott.

— Hogy te milyen unalmas vagy, Boris! Akár egy tanítóné. Nem félsz, hogy megun az urad, ha neki is prédikálsz? Osztan majd keres magának egy hempergőt... Igenis, nagysága, mit kerekited a szemed?

— Az én uram..., Boris mosolyogva elmélázott egy pillanatra, — ne féltsetek ti engem, meg az uramat... Mindennek van ideje...

— No látod! Most ennek!... Ide hallgassatok, lányok! Moris, te ne figyelj ide, ha már olyan szegénylős vagy...

És így ment ez estig. Már sötét volt a kis szobában, sokan elmentek, de akik ott maradtak, megvárták a szombatbucszató havdala szertartást, — mert otthon már lekésték volna, — és csak aztán széledtek el. Boris átölelte Marist:

— Ne félj... Okos légy.

Az esküvőig, vasárnapig, nem láthatta Maris Maderert. Törvény volt-e ez, vagy szokás? Ki firtatta? Így kellett lennie. Az esküvő — dehogyan esküvő... Ki esküszik egy zsidó chupa alatt? Ami a Bernát családban a hagyományhoz híven nem lehetett a templomban, hanem Isten szabad ege alatt. Vagyis az udvarban. Amit ez alkalomra különösen tisztára separtak, bőséges vízzel fellocsoltak, hogy hűvös legyen és kimossák a raktárakból kiáramló szagokat, amik az öreg falakba beleették magukat. Nyár volt, kegyetlen hőség.

Az udvaron álldogáltak a „népek”, ahogy ezt Lina később mesélte azoknak, akik nem voltak ott, mert biztosan nem lehetek ott, — hiszen „az egész város” ott volt. Csak egy akácfa volt az udvarban, annak az árnyékában kerestek enyhülést a kék mennybolthól aláömlő irgalmatlan sugárzás ellen és halkán ejtették el megjegyzéseiket a hőségről, a szagokról és a begyülekező nászról.

Maris bent ült a Volvi bácsiék ebédlőjében egy plüss futójban. Mint egy trónon. Körülötte a családbeli lányok és a barátok levezgették. Lina és a sógornők kínálgatták a vendégeket a mézes és a cukortortákkal. Az asztalon az ezüst gyertyatartókban lobogtak a lángok, amiket Maris gyújtott meg, a leendő asszony. Jött apa a papokkal, a családbeliekkel, akik messzi vidékről bár, de eljöttek, — hallatni magukat a nagyobb város zsidósága előtt. Reb Simon megáldotta Marist, akit fátyollal takart le. Ez a fátyol rajta maradt, de a lányok ügyeskedtek, hogy csinosan legyen elrendezve rajta. Mig Reb Simon az áldást, mint mindig, tagolva, hunyt szemmel, áhitattal mondta, Lina hangosan felzokogott. A beszélgetés ezután már elcsendesedett, várakozással telt meg a levegő. Behallatszott a vőlegény kísérése a chupa alá és most Maris felállt szép, fehér ruhájában, lengő fátyollal, jobbján Lina mama, balján Volvi bácsi felesége, így vitték a sápadt Marist a szintén sápadt vőlegény mellé, akinek a fekete zakója alól kilátszott a fehér halottas ing, amit a menyasszonyi kelengyéhez tartozóként Lina méltón varrattott. A fehér és fekete színek közül még sötétebben és még hidegebben fényelt a Maderer égő fekete szeme. A házassági szerződést, a ketubát, felolvasták annak rendje és módja szerint és az áldásokat rang szerint elosztva recitálta reb Simon és a helyi rabbik, meg a vendég rokon papok. Maris kiszáradt ajkához illesztették a boros poharat, ki volt az, meg se nézte, belső remegését igyekezett nyugalommá fékezni, mert a pohártörés után mindenki ölelte, csókolt hangos „mázaltov”-okkal és erre mosolyogva kell a köszönömöt mondani, — boldog menyasszony!

A vacsorán csak a család volt, Maderer részéről a „hosszu” Maderer, az egyetlen rokon a feleségével. Tánc nem volt, se zene, csak „Tóra”, amit a talmudot tudók értettek-élveztek. Maderer nyelven igyekeztek volna beszélni, és ő úgy tett, mintha értene, hiszen ez a megtiszteltetés, mert az! — Neki szólt, a vőlegénynek s azért...

„Légy okos, Maris...” Nem volt elég okos, hogy a lakást lakhatóvá rendezte volna. Nem volt ideje rá a nagy készülődésben. És az üzletet nem zárhatta be még ezért is, hiszen dolgoznia is kellett, pénz! pénz! Mindenre pénz kell, nem várható el mindent a rokonoktól. És mi minden kellett! A testvéreknek is rendesen kellett „kinézni” a lakodalomban és a házbért is le kellett tenni előre. De Lina elrendezett mindent: a nagymama belső szobájában van két ágy, ott fognak aludni az első éjszakán.

Jó, hogy lámpa nem volt a szobában. A nagymama szobájának az éjjeli mécsese és az utcai gázlámpa fénye eléggé, — talán nagyon is, — bevilágította a szobát. Maris zavartan és kapkodva vetkőzött. Nem nézett Maderer, diktálta magának a jó tanácsokat: „ne félj...” „ne csinálj komédiákat.” Fehér vászon, gépi himzéses hálóingében behuzódott az egyik ágyba, a fal mellé. A másik ágy ott szembe nézett a szemközti fal mellett. Behunyta

a szemét. Maderer mellette volt az ágyban. Ölelte, csókolt és... és... az öreg, sokat használt ágy reccseget-ropogott, elszáradt, vén fája nagyot roppant. Maris rettenetére az ágy leszakadt...

Maderer ajka keményen, vékonyan szorult még keskenyebbre. Az „er”-eket a torkából raccsolva mondta:

— Váchjál, váchjál, Márisko, mingyá megcsinálók.

— Csss, meg ne hallja valaki, vigyázz, Maderer.

Maderer nem felelt, csak ránézett nagy, fekete szemével, amiben szemrehányás, bántódottság, felelősségre vonás égett sötét lángokban. Maris büntudatosan pirult, lesütötte a szemét... Féléjszaka meseterkedtek az ágyon, míg lefekhettek.

Nem mondták el senkinek, hogy az ágy leszakadt. Maris szépen, ünnepi érzéssel ment le a boltba, a férje karján, (jaj, meg ne lássa apa, hogy karonfogva mennek és magyarul beszélni kelljen, mi volt, mi nem volt az éjjel...) Lenke már kinyitotta a boltot. Ahogy meglátták őket a szomszédok mind beszaladtak gratulálni az új házasságot. Még a keresztény puskműves is, meg a borbély a ház Fő utcai frontjáról, meg a szemközti szálloda portása is átjött nagy mosolyogva.

— No, hogy van, hogy van, kisasszony, akárom mondani, fiatalasszony?

Az Aranka tanulóánya sürgősen beszaladt az udvarra, mintha „dolgára” ment volna, mert megígérte a földszinti lakónak, özvegy Rosenbergnének, hogy megmondja, ha jön Maris kisasszony. Az meg, ahogy a konyhába dolgozott, fűzőtlenül, szétesett hasán ételnomokkal, színes kötőben, papucsban szaladt és mély, férfias hangján mézeskedett, jelentőségteljesen nézve a Maris szemébe:

— No!? Hogy van, édes?

Ebédre hazamentek. Mert az még hozzátartozott a lakodalomhoz, hogy ebédutáni áldáshoz begyűltek a rokon férfiak, míg meglelt a kellő „tiz” és borral telt pohárral kezükben felálltak, áhitatos, ünnepi arccal mondta Volvi bácsi az áldást, utána mind a többiek az áment.

Az asszonyok sugva mondták Marisnak:

— Milyen jól áll a frizura!

— Senki se mondaná, hogy paróka.

— Látszik, hogy érted...

Ez már egy kicsit gyanakodva hallatszott... Talán látta a néni, hogy „ráfésülte” a haját, a magáét? Bizony nem vágta le! Szégyellte ugyan egy kicsit magát, hogy becsapja az apját, aki úgy bizik benne, de Boris meg az ura már előre telebeszéltek a fejét a „mai világban”-okkal és azt mondták Marisnak ellentétül:

— Ej, csacsi, ez nem becsapás, ez kegyes család!

★

Maderer behozta a boltba a szerszámait, alacsony kis asztalkáját, kerek suszterszékét. A Maris pultjával szemben, az ajtó tulsó oldalán, hogy világosságot kaphasson, helyezte el az asztalt, széke mögött, a zugban heverték a javítandó cipők, elég kellemetlen szagokat terjesztve. Dehát... Összevegyült a Maris mesterségének a szagaival... Ezenlehetesen koppant a kalapács, ahogy a faszögeket a talpba verte. A szájában cigarettá füstölt, ha nem tartotta a faszögeket vékony ajkai között. Mindig volt valami, ami hallgatásra kényszerítette. Maris dudolgot, miközben a parókán öltögetett. Lába a zsámolyon, térdén a munkája. Dudolgot... „fekete szem éjszakája...” Mert néha felcsillanó, nagy életöröm öntötte el és áradón nézett Madererre, az urára...! Az ő ura... Akit néha „kisapám”-nak nevezett. Szerette?

★

Azt a szerelmet, amiről a regényekben olvasott Maris, akár a Jókai, akár a Herczeg Ferenc, vagy a Pekár regényekben, — nem ismerte, — ő nem azért volt boldogtalan, mert szeretett valakit, hanem mert nem szeretett olyan nagy, viharos, reménytelen szerelmmel, ami biztosan van, ha megirták. Hogy szerelm-e, amit érez most, ezen nem töprengett. S ha megkérdezte volna valaki, vagy ő magától, nem tudott volna eligazodni abban a kábulatban, ami néha elfogta, ha... Csak azt érezte, azt tudta, hogy új, nagy, csodálatos, különös és gyönyörűsége és édes és jó és új és jó. Jó! Jó! Az is, mikor karonfogva megy az urával a Fő utcán, ha hazamegy a lakásába, a lakásukba. Ami emeleten van. Egy „köz”-ben, és udvari, de világos. Karonfogva megy egy szemrevaló, csinos, kiborotvált arcú férfival, aki az övé, az első, az egyetlen, aki hozzátartozik, akivel egy. Hazamenni a lakásba, az ő lakásukba; a szoba butora komplett, matracos ágyak, éjjeli szekrények, a szekrényekben új ruhák, az ő külön szekrényében. Otthon pongyolát ölt és a szép, világos butorral teli konyhájában vacsorát készít. A szép, új edényeiben. Passziózik a terítéssel, — nem viaszos vászon, abrosz, ezért kapta! Hogy használja, a himzett terítécskéket is a lányoktól. A kávéban cukor, nem ezer-

édes, amiről mama olyan hévvel bizonygatta a munának, hogy nem csak olcsóbb, hanem egészségesebb is. Meg is mondja mamának, hogy most már igazán ne spóroljon, csak vegyen cukrot, ne csak az apa kávéjába, a magáéba is. És aztán... Aztán lefeksznek az illatos fehér ágyba, — kölnit is kapott nászajándékba, — lefeksznek és az ura öleli, csókolja. Az ura, aki mindent, de mindent elmond neki, amire mindig kíváncsi volt, de ugyan kitől kérdezte volna, de most az ura előtt nem kell szégyenkeznie és megkérdezheti, hogy mit csinált, mikor még nem volt nős? Azt eleget hallotta, hogy a férfiak? Az más, nem úgy, mint a nők. A férfiaknak muszáj. És... Ki volt az első? És mikor? Sokat és édesen nevetett, mert ez a Maderer az ő furcsa beszédével, meg, míg rátalált a szóra, amit Maris megérthetett, mert hiába mondta jidisül és a magyarja olyan mulatságos volt... „De igazán, Maderer, a férfiak nem szégyellik magukat ott? Egymás előtt, hogy odajárnak, abba a házba?” És hogy lehet az, hogy Boris azt mondja, a természet törvényei egyenlők és ha tényleg muszáj, — hát apa? Szent apa? Ő is volt fiatal... De ezt nem kérdezte Maderertől, mert apa egy szent. Kiejteni a nevét a k k o r...? Nem. Maderer a Maris karjában pihen és Maderer simogatja és csókolja őt, ahol éri és kacsagnak.

... Mert ez az egész, hogy minden apró érintkezés élvezet és nyilalló gyönyörűség, még nappal is, ha csak észébe jut, ha csak rá gondol, fájdalommal édesen fut át a gerincén, ez ott kezdődik, hogy... nőkel nem illik kezét fogni „az ő köreikben.” A bácsik, akikhez a nőgyeleti hölgyek járnak pénzt gyűjteni, jegyeket eladni, — és ebbéli tudatlanságukban kezét nyújtanak Volvi bácsinak, Dávid bácsinak, — ők csak azért fogadják el a feljüket nyújtott kezét, mert ha nem, — akkor megszegényülnének a hölgyek és a megszegényítés nagy bűn, magyarázta apa Marisnak egyszer. Akkor elpirul a megszegényített, ami azt jelenti, hogy a vér elfutott a szívről, mintha a halál közeledne, chasz-vechaila. S a halál igen nagy úr, hiszen halálos veszélyben még a szombatot is meg lehet szegni, át lehet hágni a vallás tilalmait. Ha lakodalomba jön a pap, körül fogják a férfiak és a nők elhúzódnak a másik oldalra, nehogy a papnak két nő között kelljen mennie. Itt kezdődik az, hogy a kéz érintése már érintkezés... Férfikéz a testen. És most szabad. Szabad minden. És jó.

(Folytatás következik)

TOVÁBB JAVITJUK A „BLUE BAND” ÉS „GOLDBAND” MARGARINT

Az új készülék, amelyet most helyezettünk üzembe, lehetővé teszi, hogy még jobban megjavíthassuk ismert margarinunk, a „Blue Band” és tejes margarinunk, a „Goldband” ízét: Ezután ezek a margarinok a kiváló minőségű „HI-FI” növényi zsiradékból készülnek, amely finom, természetes, különleges ízt ad a margarinoknak. Az ára nem változott.

Jeruzsálemi mészőket alkalmaz a Marbek, ha a délvidéki rabbi megszakitják a munkát

Untermann főrabbi nem ért egyet a délvidéki rabbiakkal

Miután a délvidéki települések rabbijai elhatározták, hogy beszüntetik a vágás és a köserségi ellenőrzést a Marbek vágóhídon, Iszer Untermann országos főrabbi felszólította ezeket a rabbiakat, hogy azonnal kezdjék meg a munkát a vágóhídon. Az országos főrabbi hangsúlyozta, hogy mint Tel-Aviv város főrabbija tiltotta el, hogy a városban a Márbektől származó húst árúítsanak, de ez nem érinti heti a vágóhídi személyzet munkájának kérdését.

Az országos főrabbi felszólítása nyomán arra számíthatnak, hogy már ma, vagy legkésőbb holnap a délvidéki vallásos településekről származó mészők és mészőgátlók újra felveszik a munkát. Ez csak ideiglenes elrendezés, mert a végső cél az, hogy rabbiakkal álló országos ellenőrző testület ügyeljen fel a vágóhídiak köserségére.

A vágóhídi igazgatósága mindenképpen gondoskodik a munka megkezdéséről és ma, vagy legkésőbb holnap, hétfőn felújul a vágás a délvidéki Márbek-vágóhídon. Jigál Horovitz, a Dromitársaság igazgatója, aki ezt pénteken bejelentette, elmondta, hogy megállapodást kötött néhány jeruzsálemi mészővel, akik vállalták a rituális vágás végrehajtását. A Márbek vezetőségének ez a határozata dilemmába hozta a délvidéki települések rabbijait és lehetséges, hogy megmaradnak a munkahelyükön.

Egyébként Laron áskeloni járásbíró pénteken szeptember 4-re halasztotta el az egészségügyi minisztérium által a Márbek és a vele szomszédos Máof baromfi-vágóhíd ellen indított pert. A bíró megállapította, hogy szükség van a tárgyalás huzavonásabb elhalasztására a vágóhídi üzemeltetése körül kitört botrány miatt, annál is inkább, mert a Márbek jelenleg ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik és ezért az egészségügyi miniszter által indított

Halálos autógázolás Tel Avivban

Csütörtökön a késő esti órákban egy magánautó halálra gázolta Cipora Feige Flint 77 éves tel-avivi lakost. A baleset Tel Avivban történt, amikor az idős asszony a gyalogjárók számára kijelölt helyen átment az uttesten. Cipora Feige Flint édesanyja Mordechaj Chalamisnak, az Al Hámismár munkatársának. Az asszony személyazonosságát csak pénteken állapították meg és ezért a temetési szertartásra csak ma délután fél 3-kor kerül sor az Ichilov kórházból.

Mose Glück 12 éves rámt-gáni fiú súlyosan megsebesült tegnap reggel, amikor a rámt-gáni stadion mellett az árokba fordult édesapja, Smuel Glück által vezetett magánautó. A kisfiút az Ichilov kórházba vitték.

● Chruscsev szovjet miniszterelnök ma skandináviai körútra indul és első állomása Dánia lesz, ahová kedden érkezik.

● Négy évi munka után elhagyta Egyiptomot az a 350 szovjet mérnök és technikus, aki az asszuáni gát építésénél dolgozott és akik új szovjet szakemberek váltottak fel.

שרים

147

תל-אביב-יפו
P. P. FEL-AMIV
JAFFO 147

eljárásnak ma már nincs jelentősége. Jicchák Ráfáel helyettes egészségügyi miniszter a múlt hét végén kiszállt Kirját Málachiba és személyesen ellenőrizte a Márbek és a Máof egészségügyi és csatornázási problémáit.

Az Achudt Háavodá titkársága pénteki ülésén elhatározta, hogy erélyesen követelni fogja a kormány-

tól, hogy álljon ki a Márbek-vágóhídról származó húsnak az ország egész területén való árúítása mellett. A határozatra Jigál Alon munkügyi miniszter átfogó beszámolója nyomán került sor. A párttitkárság utasította a kormányban résztvevő tagjait, hogy a határozatot már ma, a minisztertanács ülésén tegyék

Inonü mégis elfogadta Johnson meghívását

Amerika állítólag a fegyverszállítások megszüntetésével fenyegette Törökországot

Washington (UPI). Mához egy hétre, jövő vasárnap, Washingtonba érkezik Izmet Inonü török miniszterelnök, aki a következő nap találkozik Johnson elnökkel. A két államférfi a ciprusi válságról készül beható tárgyalásokat folytatni.

Inonü látogatásának a kérdése már a múlt héten is foglalkoztatta a világsajtót. Néhány nappal ezelőtt ugyanis olyan hírek terjedtek el, hogy a török miniszterelnök visszautasította Johnson elnök meghívását a ciprusi válság csúcspontján, amikor az a veszély állott fenn, hogy Törökország szabályos katonai partraszállást hajt végre Ciprus szigetén a török kisebbség jogainak megvédésére.

A washingtoni Fehér Ház körében az újságírók kérdésére válaszulva kijelentették, hogy ez idő szerint „nem várható” George Papandreu görög miniszterelnök találkozója Johnson elnökkel.

Inonü washingtoni látogatását lázas amerikai diplomáciai tevékenység előzte meg. Néhány nappal ezelőtt Athénben és Ankarában járt George W. Ball helyettes amerikai külügyminiszter, aki tárgyalásokat folytatott Görögország és Törökország kormányaival és ő hívta meg Inonüt amerikai látogatásra.

A Fehér Ház szóvivője kitérő választ adott az újságírók azon kérdésére, hogy vajon Törökország az amerikai fegyverszállítások megszüntetésének a fenye-

Uj barátsági szerződés a Szovjetunió és a Keletnémetország között

Nyugaton nem tulajdonítanak jelentőséget az aktusnak

Moszkva (UPI, Reuter és IFP). — A Szovjetunió húsz évre szóló barátsági és együttműködési egyezményt írt alá Keletnémetországgal. A Moszkvában aláírt egyezmény a többi között kimondja, hogy Nyugat-Berlin „semiféle formában” nem tartozik Nyugat-Németországhoz.

Nyugati körökben leszögezték, hogy a szovjet-ke-

letnémet egyezmény nem képez különbséget Keletnémetországgal és nem is befolyásolja a nyugatberlini jogait. Az egyezmény különböző pontjai gyakorlatilag azokat az ismert szempontokat tükrözik vissza, amelyek a Németország és Nyugat-Berlin ügyében tavaly óta kinyilatkoztatott szovjet politika tengelyében állanak.

Tegnap egyébként Chruscsev szovjet miniszterelnök és Ulbricht keletnémet miniszterelnök közös nyilatkozatot bocsátottak ki Ulbrichtnek a Szovjetunióban tett kététes látogatásának befejezésekor. Ebben a nyilatkozatban Chruscsev leszögezi, hogy „a német problémát nem lehet háborúval megoldani” és éppen ezért olyan megoldásokat kell találni, amelyek a békes rendezés útján megvalósíthatók.

Washingtonban Johnson elnök az ott tartózkodó Erhard nyugatnémet miniszterelnökkel együtt közös nyilatkozatban reagált a moszkvai lépésre. A két államférfi leszögezte, hogy a keletnémet-szovjet barátsá-

gi szerződés aláírása nem jelent olyan lépést, ami megdöbbentette volna a két országot. Hangoztatták, hogy ez az egyezmény a legesélyesebb mértékben sem befolyásolja Németország, vagy Berlin státusát, amint azt a háború utáni egyezmények megszabják.

Menzies ausztráliai miniszterelnök elhalasztotta látogatását

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). A fővárost tegnap hiába lobogózták fel külföldi vendéget várva. Az ausztráliai lobogók minden valószínűség szerint már ma reggel lekerülnek a zászlótartó rudakról, mert a hét végén érkezett értesülések szerint, Robert Menzies miniszterelnök, akit a hétre vártak Izrábe, megbetegedett és kénytelen volt útját elhalasztani. Az ausztráliai miniszterelnök táviratilag kérte Izráel kormányának elnézését az akadémia látogatás miatt.

Pusztító amerikai légitámadás Laoszban

Washington, (UPI). — Az amerikai léghaderő lökhajtásos harcrepülőgépei múlt kedden pusztító erejű megtorló támadást hajtottak végre Laosz közepes részén kommunista légháritó tüzségi ütegek ellen, amelyeknek súlyos károkat okoztak. Az amerikai kormány hivatalosan nem adott ki jelentést erről a „megtorló légitámadásról”, amelyet mértékadó washingtoni politikai körök szerint egyenesen a Fehér Ház utasítására hajtottak

vége, hogy a laoszi kommunista erők és a mögötük álló kínai csoportok tisztában legyenek azzal, hogy az amerikai kormánynak eltökélt szándéka minden rendelkezésére álló erővel megvédeni gépeit és a délkelet-ázsiai törvényes kormányokat.

A múlt heti romboló amerikai légitámadás célpontjai a kommunisták által kiépített és radarrel felszerelt légitámadás elleni védelmi ütegek voltak.

SZAUDIA NAGYMENNYISÉGŰ FEGYVERT VÁSÁROL ANGLIÁBAN

Az USA és Franciaország is versengett az üzletért

London (UPI, IFP). — Anglia előrehaladott tárgyalásokat folytat Szaudi Arabiával harci repülőgépek, légháritó rakéták és légvédelmi radar-készülékek szállításáról. Az erre vonatkozó hírt tegnap hozta nyilvánosságra a londoni Daily Herald, amely tudni véli, hogy Szaudia 20 millió fontsterling összegű hadfelszerelést vásárol a tranzakció keretében.

Az ujság hírét, hogy az egyezmény közeli perfectálás előtt áll, tegnap meg-

erősítették az angol külügyminisztériumhoz közel álló körök is. Hír szerint az Egyesült Államok és Franciaország is verseng Angliával a 20 millió fontsterlinges fegyverszállításért. A Daily Herald szerint azonban az angol gyáraknak van a legjobb kilátásuk a rendelés elnyerésére és erre utal, hogy a külügyminisztérium a közeljövőben már ki is adja a hivatalos exportengedélyt, tekintettel arra, hogy „légvédelmi fegyverekről” van szó.

A KORMÁNY 1966 ELEJÉIG NEM ENGEDI EMELNI A KENYÉR ÁRÁT

Pinchász Szápir pénzügyminiszter ismételt kijelentette a pékek megbízottai előtt, hogy a kormány 1966 elejéig nem járul hozzá a kenyérráak emeléséhez. A miniszter ugyanakkor azt ígérte, hogy ha a pékek erre kötelezettséget vállalnak, a minisztérium hajlandó lesz felfüggeszteni a kenyér ár maximalizálására vonatkozó rendeletét, amelyet két héttel ezelőtt adtak ki, amikor

a telavivi pékek önkényesen felemelték áraikat.

A pékeknek arra a panaszára, hogy a termelési költségek emelkedése miatt csökkent a hasznuk, Szápir kijelentette, hogy fel fogja kérni Kragmann képviselőt, aki a múlt évben a pékségek rentabilitásáról és a kenyér áráról vizsgálatot vezetett, hogy folytassa ezt a tevékenységét. Annakidején a Kragmann vezetése alatt működő bizottság megállapította, hogy a nagy és jól megszervezett pékségek elfogadható haszonnal dolgoznak. Végül kijelentette, Szápir, hogy olyan fizetés-emelés, amely magasabb, mint amennyit a hisztadruzi árszabály megkövetel, nem szolgálhat okul a kenyérráak emelésére.

getése miatt nem hajtott végre tervezett ciprusi invázióját. A szóvivő azt fejtette, hogy Amerika érdekelve van a béke fenntartásában Cipruson is és saját diplomáciai tevékenysége mellett változatlanul támogatja az UNO erőfeszítéseit a szigetorszag problémájának a megoldása érdekében.

New-York (UPI). U Tant az UNO főtákará tegnap folytatta tárgyalásait a Biztonsági Tanács valószerűleg most csütörtökön esedékes ülésének az előkészítésére. A BT ezen rendkívüli ülésén a ciprusi probléma kerül napirendre és U Tant jelentésében a békefenntartó UNO-haderő és az UNO békeközvetítő apparátusának a mandátumát javasolja majd meghosszabbítani.

witzi perrel ellentétben a magyarországi zsidóság két tömeggyilkosának a tárgyalása kifejezetten politikai per jellegűt viseli magán, jóllehet a vádlottak padján a német állam halálgépezete és az „iróasztalnál ülő alaváló gyilkos” foglal helyet.

— Sem a bonni kormány, sem a nyugatnémet igazságügyminisztérium, sem pedig a parlament nem foglalt el hivatalos álláspontot ezzel a perrel szemben és nem mutattak hajlandóságot arra, hogy teljes fényt vessenek a múlt bűnére, — hangoztatta Joél Brand, majd azt hangoztatta, hogy izraeli tartózkodása során mindig azt állította, hogy Nyugatnémetország lerázta magáról a náci múlt emlékeit, most azonban már „kezd kételkedni” ebben.

Joél Brand éles bírálata a Krumej-Hunsche tárgyalás vezetése fölött

Nem vezetnek jegyzőkönyvet és nem vizsgálják ki Krumej működését

Frankfurt (Reuter). Joél Brand a hét végén azzal vádolta a nyugatnémet kormányt, hogy nem tanúsít „érdeklődést a múlt bűnének feltárásában” — Otto Hunsche és Hermann Krumej jelenleg Frankfurtban folyó bűnperéről szólva, Brand egy nyilvános gyűlésen kijelentette, hogy Eichmann e két volt magyarországi munkatársának a perét „szándékosan olyan módon vezetik, hogy felejtések számos nagyfontosságú részletét és adatát.”

Joél Brand, aki 1944-ben a magyar zsidóság megmenetése irányuló kétségbeesett erőfeszítések keretében a körülvitatott „Árútvérért” javaslati ügyében járt el, mostani előadásában azt panasolta, hogy nem készül teljes jegyzőkönyv a 400 ezer magyaror-

szági magyar zsidó meggyilkolásával vádolt Hunsche és Krumej bűnperében. — Ilyen körülmények között „minden, amit én és más tanúk mondtak, mintha a falaknak hangzott volna el” mert a bíróság nemcsak nem jegyzi fel a vallomásokat, de még csak arra sem tesz kísérletet, hogy tisztázza, milyen szerepe volt annak az SS-ügyosztálynak amelynek élén Eichmann állt Berlinben. A frankfurti bíróság arra sem tesz kísérletet, hogy megállapítsa Krumej pontos feladatát, aki pedig Eichmann megbízottja volt Magyarországon és az sem érdekli egész pontosan, mit csinált Hunsche, aki ennek az SS-ügyosztálynak a jogtanácsosa volt — folytatta keserű kifakadását Brand.

A továbbiakban azt hangoztatta, hogy az ausch-

A Gadna-lányok katasztrófája

(Folytatás az első oldalról) A gázoló autó letért az uttestről — valószínűleg, hogy elkerülje a kocsisor élén álló autóbust — és annak szélén hajtott tovább,

maga mögött hagyva két halottat és 9 sebesültet, közöttük az oktatót, aki az uttesten állt.

A helyszínen riadalom keletkezett, de az oktatóknak sikerült a megriadt lányokat elvezetni és percekkel később lefektetni, hogy kiáludják a sokkot. A jelenlevő járművek ezután önkéntesen vállalkoztak, hogy a sebesülteket a kórházakba szállítsák.

A sebesült lányokat: Rivka Szolomont és Ella Szimont a Tel Hásomer kórházba vitték, míg Sztepa Dinur, Jaffa Szmilanszki, Telma Nahoraj, Lea Oron és Eszter Becker az Ichilov kórházba kerültek. Két sebesült lányt az elsősegélynyújtás után még a péntek esti virradó éjszaka visszaküldték a táborka.

A tegnapi esti jelentés szerint Sztepa Dinur 16 éves kirját-bialiki gimnazista ál-

lapota aggasztó volt és a szerencsétlen leány a baleset óta még nem nyerte vissza eszméletét.

Az orvosi jelentés szerint Sztepa Dinur koponyacsont törést és belső vérzést kapott, miután lélegzete elnehezült, a torkát meglekelték az orvosok és a lány most így lélegzik.

A khayat-beachi katonai temetőben pénteken délután fél 3 órakor teljes katonai pompa mellett temették el Lea Avidort, a kirját-chá-jimi gimnázium 16 éves növendékét. A gyászszertartásra az akkori gimnázium és az akkori tengerésziszi akadémia is küldöttséget küldött, mert a szerencsétlen leány apja ezekben az iskolákban fizikatanárként működik. A gyászszertartás a diszszakasz sortűzével ért véget.

Az Avidor család 4 évvel ezelőtt alijázott és két gyermekük az auschwitzi haláltáborban pusztult el. Ugyanakkor a kirját-bialiki temetőben polgári szertartás keretében temették el Ajálá Nelkint, aki Kirját

Bialik egyik alapító családjának a leszármazottja. Mindkét temetésen a vezérkar és a hadsereg magasrangú tisztekkel képviseltet magát. Ugyancsak eljötték Dzseliból a szerencsétlen leányok osztálytársnői is, hogy megadják a végtisz tességet.

Szerencsés sorsjegy-játékos

Előbb a Pájisz 45 ezer fontját, aztán a katonagondozó autóját nyerte

Nyilvánosságra hoztak az autó-nyerők neveit

Cházán Náftáli telavivi Metula utca 8 szám alatti garázstulajdonos a jelek szerint szerencsés csillagzat alatt született, mert a katonagondozó bizottság tárgysorsjátékán „Austin 1100” típusú autót nyert. Cházán Náftáli néhány héttel ezelőtt a Pájisz sorsjátékot megütötte a 45 ezer fontos nyereményt.

Egyébként a tárgysorsjátékot Eliezer Ben-Aderet a tel-avivi villanytársaság alkalmazottja Hillman Imperial típusú gépkocsit

nyert, míg a Cortina autó Rami Lévi, a Technion tisztviselője „jóvoltából” Haifára kerül. Az egyik katonai tábor három polgári alkalmazottjának fejtőrest okozott a Lark 64 típusú autó, mert még nem határozták, hogy hármuk közül ki fogja vezetni ezt a nyereményt.

Aliza Potás magdieli ovónó a tárgysorsjáték egyik főnyereménye, a pompás motorcsónak boldog tulajdonosának vallhatja magát.

